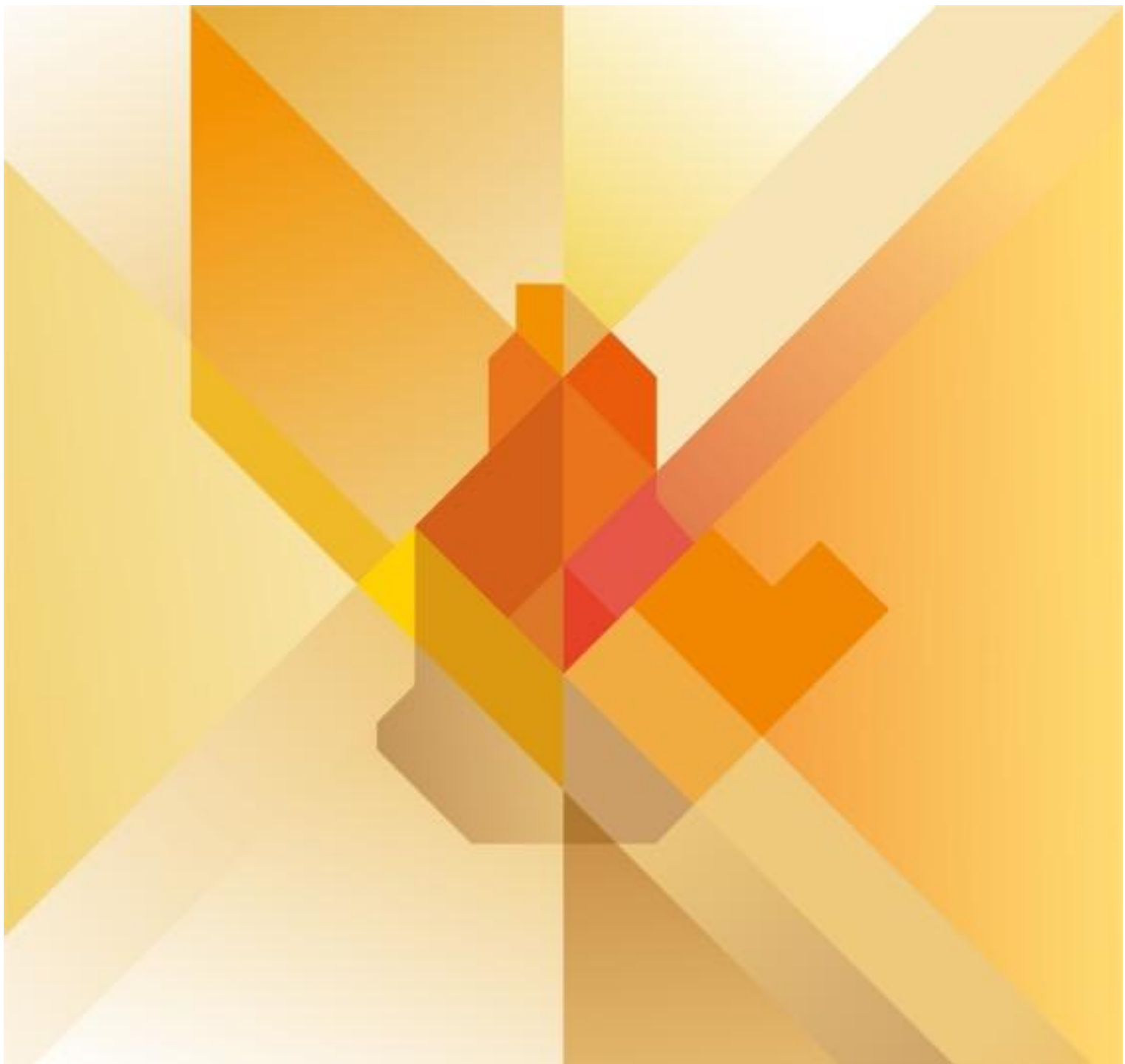

AGDER
fylkeskommune

Årsrapport 2025 – lovpålagt del

Innholdsfortegnelse

1.	Forord.....	3
2.	Sammendrag og leserveiledning	3
	Økonomirapportering	3
	Omstilling og en habilitetssak preget 2025	4
	Bærekraft og måloppnåelse	6
	Leserveiledning	11
3.	Økonomirapportering drift.....	12
	Totaloversikt økonomi 2025	12
	Sentrale inntekter 2025	14
	Sentrale utgifter 2025	16
	Finans 2025	20
	Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner 2025.....	26
4.	Investeringer	27
	Oppsummering	30
5.	Økonomisk bærekraft - oppfølging handlingsregler	31
	Agder fylkeskommune og økonomisk bærekraft.....	31
	Økonomiske måltall og handlingsregler.....	31
	Økonomiske måltall.....	31

1. Forord

Mer tjenesteproduksjon - mindre fylkesadministrasjon

Året 2025 handlet om omstilling i Agder fylkeskommune. Vi har fulgt opp fylkestingets budsjettvedtak og bygget en struktur bedre tilpasset tjenesteproduksjonen, med stadig strammere økonomiske rammer.

Vi har omorganisert fylkeskommunen fra åtte direktørområder til fem, og redusert antall ansatte og ledere. Det har vært krevende, men nødvendig for å gjøre oss bedre i stand til å levere gode tjenester til innbyggerne og løse samfunnsoppgavet på en mer ressurseffektiv måte.

Vi tilpasser oss Agders elevtallsutvikling og har gjort endringer i skole- og tilbudsstrukturen. Målet er at flest mulig ungdom fullfører videregående opplæring.

Innen tannhelsetjenesten er det gjort grep som skal sikre et ressurseffektivt, godt og likeverdig tilbud til alle egder. Uavhengig av hvor en har valgt å bosette seg skal en motta samme pasientsikkerhet og kvalitet. Derfor satser vi på færre, men større klinikker med sterke fagmiljøer.

Fylkestinget har satt en tydelig retning: mer tjenesteproduksjon og veiinvesteringer, mindre fylkesadministrasjon. Vi er godt i gang, og omstillingen vil fortsette i årene fremover.

Med tydelige prioriteringer, ansvarlig økonomistyring og en organisasjon som trekker i samme retning, står vi godt rustet til å videreutvikle Agder som region i tråd med Regionplan Agder 2030.

2. Sammendrag og leserveiledning

Agder fylkeskommunes er gjennom sitt sjettede driftsår - et år preget av omstilling. Etter svake resultater for fylkeskommuner og kommuner i 2024 har sektoren startet et omstillingsarbeid, som for 2025 gav bedre økonomiske resultater.

Agder fylkeskommune leverer et solid årsresultat, med et regnskapsmessig mindreforbruk på 109,8 mill. kroner. Dette bidrar til et godt netto driftsresultat på 308,6 mill. kroner, som er 4 prosent av driftsinntektene. Resultat er vesentlig bedre enn regulert budsjett på 1,5 prosent, og litt under gjennomsnittet for alle fylkeskommunene på 4,3 prosent.

Driftsåret 2025 var planlagt med omstilling og et høyt aktivitetsnivå, både i drift og investeringer. I budsjettet var planen å bruke 220 mill. kroner fra fondsmidler i drift. For investeringer ble lagt opp til å lånefinansiere 266,5 mill. kroner. Den faktiske aktiviteten ble lavere. Netto fondsbruk i driften endte på 15 mill. kroner og lånefinansieringen av investeringene ble 23 mill. kroner. Med et lavere aktivitetsnivå i 2025 er det en del aktiviteter, både i drift og investeringer, som er forskjøvet og utsatt til 2026.

Økonomirapportering

Netto driftsresultat på 308,6 mill. kroner er 192,7 mill. kroner høyere enn regulert budsjett.

Generelle driftsinntektene ble 37 mill. kroner høyere. Det skyldtes økte konsesjonskraftinntekter med 55,9 mill. kroner, og en samlet reduksjon på øvrige generelle driftsinntekter med 17,8 mill. kroner. Netto driftskostnadene på direktørområdene ble 150 mill. kroner lavere enn regulert budsjett, med mindreforbruk på områdene organisasjon og tannhelse, samferdsel, utdanning og virksomhetsstyring og eiendom og merforbruk på området næring, plan og kultur. Netto finansutgifter endte 5,7 mill. kroner lavere enn budsjett.

Mindreforbruket på områdene kommer i tillegg til den vedtatte omstillingen i 2025, med et innsparingskrav på 45,7 mill. kroner som allerede var innarbeidet i budsjettet for 2025. Det ble gjennomført en omorganisering, som reduserte antall direktørområder fra åtte til fem. Videre var det i løpet av året en reduksjon i antall ledere og ansatte i fylkesadministrasjonen fra 540 til 501. Årsverksreduksjon sammen med reduksjon i aktivitet og driftskostnader, gjorde at alle direktørområder har klart omstillingskravet.

Investeringsutgiftene ble 633,6 mill. kroner, noe som er 138,9 mill. kroner lavere enn regulert budsjett. For portefølje samferdsel var det et mindreforbruk på 93,9 mill. kroner, fordelt på alle typer prosjekt. For portefølje eiendom var det et mindreforbruk på 107,7 mill. kroner, med mindreforbruk på alle programområder. For øvrige investeringer var det et merforbruk på 62,7 mill. kroner i forhold til budsjett, som i all hovedsak skyldes justeringsavtaler. Disse budsjetteres ikke, siden de har en tilsvarende investeringsinntekt.

Omstilling og en habilitetssak preget 2025

2025 startet med fylkestinget vedtak 10. desember 2024 om å redusere budsjetttrammene i handlings- og økonomiplanen for 2025-2028 med 45,7 mill. kroner i 2025. Innsparingskravet øker til 93 mill. kroner i 2026 og 144 mill. kroner i 2027 og 2028.

For å løse fylkestingets vedtak ble det etablert et større omstillingsarbeid. Formålet med omstillingsprosessen er å gjøre Agder fylkeskommune i stand til å løse samfunnsoppdraget på en mer ressurseffektiv måte. Vi skal levere gode tjenester til innbyggerne og være en relevant samarbeidspartner innenfor stadig strammere økonomiske rammer.

Omstillingsarbeidet ble organisert i fem delprosesser med leveranser og vedtak gjennom 2025, se illustrasjon nedenfor.

Plan for realisering av omstillingsarbeidet ble vedtatt av fylkestinget 16. desember 2025 gjennom handlings- og økonomiplanen for 2026-2029. Kort oppsummering av de fem delprosessene fra 2025:

Omorganisering fylkeskommunen

Omorganiseringen ble gjennomført før påske, og ny organisasjon var operativ fra 1. mai 2025. Åtte direktørområder ble til fem direktørområder. Antall ledere ble redusert. Ved utgangen av 2025 pågår det fortsatt omorganiseringsprosesser på enkelte virksomheter innenfor utdanning og av Tannhelsetjenesten i Agder.

Omstilling og effektivisering i fylkesadministrasjonen

Fylkesadministrasjonen skulle redusere utgiftene med 45,7 mill. kroner i 2025, og vi er godt i gang med å redusere antall årsverk med 45. Nedbemanning er så langt gjennomført gjennom naturlig avgang. Stram bemanningsstyring vil derfor videreføres inn i 2026 for å sikre riktig kompetanse og kapasitet.

Helhetlig omstilling og effektivisering av tannhelsetjenesten.

Den 21. oktober 2025 vedtok fylkestinget helhetlig omstilling og effektivisering av tannhelsetjenesten ved å godkjenne ny tannhelsestrategi, ny tannklinikstruktur og nye innsatsområder. For å realisere vedtaket om å bygge *én fremtidsrettet og likeverdig tannhelsetjeneste for alle i Agder* er det etablert et prosjekt med følgende delprosjekter:

- Omorganisering av tannhelsetjenesten i Agder
- Innføring av offentlig-privat kapasitetssamarbeid
- Innføring av ny klinikkstruktur
- Innføring av nye innsatsområder
- DigiDOT-prosjektet

Prosjektet er godt i gang med sitt arbeid ved inngangen til 2026.

Effektivisering av skole- og tilbudsstruktur.

Oppstart av delprosess fire med fremtidig skole- og tilbudsstruktur startet i januar 2025.

Formålet med prosessen er å utvikle en skole- og tilbudsstruktur som skal sikre at videregående opplæring i fylket er bærekraftig, effektiv og tilpasset fremtidige behov. Arbeidet skal bygge på målet om at alle fullfører en planlagt opplæring, sikre et godt læringsmiljø samtidig som det tas hensyn til arbeidslivets behov, den demografiske utviklingen og best mulig ressursutnyttelse.

Det var behov for å dele delprosessen i to:

- Fremtidig skolestruktur med ti års investeringsstrategi. Formålet med investeringsstrategien er å foreslå strukturelle grep som gir sterkere enheter, bedre ressursutnyttelse og lavere driftskostnader. Prosessen ble avsluttet med en politisk sak i fylkestinget i desember 2025. Deretter iverksettes vedtatte prosjekter.
- Fireårig tilbudsstruktur. Politisk sak der vi årlig legger frem dimensjoneringen av opplæringstilbudet for å sikre at kapasiteten på den enkelte skole tilpasses søkertall og regionens kompetansebehov, innenfor vedtatt økonomisk ramme og kriterier for etablering av tilbud. Endringer i tilbudsstrukturen og mindre investeringsiltak som støtter opp om en bærekraftig og effektiv struktur foreslås i saken. Fra 2026 vil fireårig tilbudsstruktur gå over i drift og ivareta vedtatt effektiviseringsvedtak.

Disse to prosessene må sees i sammenheng for å sikre en bærekraftig utvikling av videregående opplæring i Agder og videreføres derfor i 2026.

Organisering av mobilitetsarbeidet og overføring av oppgaver til AKT

Sakene om å overføre ansvar for TT- ordningen og ansvaret for ferjekontrakter til Agder kollektivtrafikk og mer effektive utbyggingsprosjekter ble behandlet i fylkestinget 6. mai og 17.juni.

I saken om mer effektive utbyggingsprosjekter ble det vedtatt at prinsipper for mer effektiv vegbygging skal innarbeides i prosesser for regulering, planlegging, prosjektering og bygging av vegprosjekter. Der det er mulig skal det bygges etter godt nok-prinsippet, i tråd med regional plan for mobilitet på Agder. Prinsippet om universell utforming fravikes ikke.

Habilitetssaken

Avslutningen av 2025 ble preget av en habilitetssak knyttet til tidligere fylkesdirektør for samferdsel.

Offentlig sektor forvalter store verdier for samfunnet, og innbyggernes tillit til fylkeskommunen er avgjørende. Habilitetsreglene skal sørge for at forvaltningen treffer korrekte avgjørelser på et saklig og objektivt grunnlag.

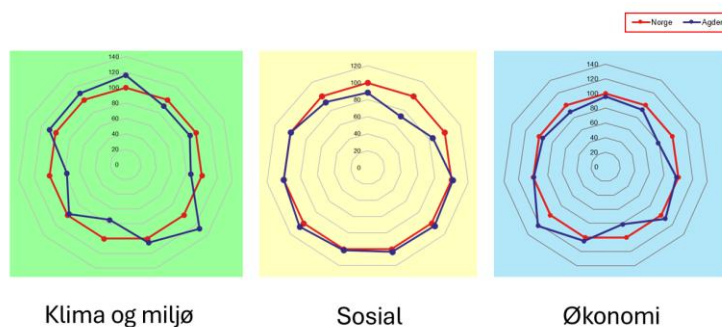
Habilitetssaken har nok svekket befolkningens tillit til Agder fylkeskommune.

Fylkeskommunedirektøren vil bruke habilitetssaken til læring og forbedring i fylkeskommunens håndtering av habilitet og det etiske arbeidet. Kontrollutvalgets og Agder kommunerevisjons rapport vil bli sentralt underlag for dette arbeidet.

Forsterket internkontroll og opplæring vil være høyt prioritert i 2026.

Bærekraft og måloppnåelse

Årsrapporten inneholder tre sentrale kapitler med omtale av utviklingen innfor de tre bærekraftsdimensjonene. I hvert av kapitlene vises et tilstandsbarometer som illustrerer utviklingen for utvalgte indikatorer i Agder, sammenliknet med landet.

Barometrene og indikatorene er nærmere beskrevet under aktuelt kapittel. Her oppsummeres

utviklingen innenfor de tre bærekraftsdimensjonene på et overordnet nivå.

Klima- og miljømessig bærekraft

Nasjonale og europeiske mål om store utslippsreduksjoner og økt sirkulær ressursbruk legger viktige føringer for klima- og miljøarbeidet i Agder. Regionale analyser viser at Agder samlet sett ligger nær landsgjennomsnittet på flere miljøindikatorer, men har utfordringer knyttet til høye utslipp fra transport, større arealforbruk per innbygger og lavere verneandel av natur. Samtidig viser flere indikatorer en positiv utvikling, blant annet redusert avfallsmengde og lavere utslipp fra veitrafikk.

Agder fylkeskommune er en viktig regional utviklingsaktør og bidrar aktivt til omstillingen til et lavutslippssamfunn. Gjennom klimabudsjettet, miljøledelse og målrettede tiltak i egen organisasjon og i regionen arbeides det systematisk for å redusere utslipp og ivareta natur og arealer. Utslippene i Agder er redusert med 10 prosent siden 2017, men utviklingen går for sakte til å nå målet om minst 55 prosent reduksjon innen 2030. Fylkeskommunen bidrar derfor til utslippskutt blant annet gjennom elektrifisering av kollektivtransporten, klima- og miljøkrav i anskaffelser og utbyggingsprosjekter, bedre arealforvaltning og utvikling av kunnskapsgrunnlag som klimabudsjett og arealregnskap. Samtidig arbeides det aktivt for å redusere klimaavtrykket i egen virksomhet, hvor utslippene i 2025 ble redusert med 16 prosent fra året før.

Sosial bærekraft

Nasjonale reformer og strategier, blant annet ny opplæringslov, fullføringsreformen, oppvekstmeldingen og folkehelsemeldingen, legger viktige føringer for arbeidet med levekår og sosial bærekraft i Agder. Agder fylkeskommune arbeider aktivt med å følge opp disse føringene gjennom regional planlegging, utviklingsarbeid og samarbeid med kommuner, Nav, næringsliv og frivillig sektor. Samtidig viser regionale analyser at Agder fortsatt har utfordringer knyttet til utenforskap, lavere sysselsettingsandel og høyere andel uføre enn landsgjennomsnittet, samt en større andel barn som vokser opp i husholdninger med lav inntekt.

Fylkeskommunen har en sentral rolle som pådriver og samordner i arbeidet med å bedre levekårene i regionen. Gjennom satsinger på blant annet helhetlig yrkesfaglig utdanning, inkludering av unge i arbeid og utdanning, arbeid med likestilling, inkludering og mangfold, samt styrket kunnskapsgrunnlag og samarbeid på tvers av sektorer, bidrar fylkeskommunen til å utvikle mer inkluderende lokalsamfunn. Arbeidet skjer i tråd med målsettingene i Regionplan Agder 2030 om økt deltakelse i arbeids- og samfunnsliv, mindre sosiale forskjeller og gode levekår for befolkningen i landsdelen.

Økonomisk bærekraft

Nasjonale føringer peker på at økonomisk bærekraft i årene fremover vil være preget av økt kamp om arbeidskraft, behov for omstilling og krav til ansvarlig ressursbruk. For Agder innebærer dette et særlig behov for å få flere i arbeid, styrke kompetanse og innovasjon, og utvikle et næringsliv som er rustet for grønn og sirkulær omstilling. Regionale analyser viser at Agder fortsatt scorer lavere enn landsgjennomsnittet på flere sentrale indikatorer, blant annet sysselsetting, høyere utdanning, FoU og bruttoprodukt per innbygger. Samtidig har fylket styrker i form av høy vareeksport, god overlevelse blant foretak og positive utviklingstrekk på flere områder.

Agder fylkeskommune bidrar aktivt til å styrke den økonomiske bærekraften i regionen, både gjennom sitt regionale utviklingsarbeid og gjennom en ansvarlig og langsiktig økonomiforvaltning. I 2025 har fylkeskommunen bidratt til dette gjennom satsinger på arbeidskraftrekruttering, inkludering av unge i arbeidslivet, støtte til næringsutvikling og sirkulær innovasjon, samt arbeid for å gjøre Agder mer attraktiv som bo- og arbeidsregion. Samtidig har fylkeskommunen gjennomført et omfattende omstillingsarbeid for å tilpasse egen drift til strammere økonomiske rammer og sikre effektiv ressursbruk i tjenestene.

Oppfølgingen av de finansielle handlingsreglene viser at fylkeskommunen i 2025 hadde et netto driftsresultat på 4,0 prosent av driftsinntektene, disposisjonsfond på 12,4 prosent av driftsinntektene og en gjeldsgrad på 51,7 prosent av driftsinntektene eksklusiv finansieringsavtaler og lån til videre utlån. Dette betyr at de vedtatte måltallene ble nådd, og at Agder fylkeskommune ved utgangen av året har en økonomisk stilling som gir et godt grunnlag for videre omstilling og langsiktig bærekraft.

Nøkkeltall (i prosent av driftsinntekter)	Måltall	Resultat 2025
Netto driftsresultat	4 %	4,0 %
Disposisjonsfond	10 %	12,4 %
Gjeldsgrad *)	65 %	51,7 %

*) eksklusiv finansieringsavtaler og lån til videre utlån

Status for mål i Regionplan Agder 2030

Årsrapporten for 2025 inneholder en omtale av måloppnåelse for målene i Regionplan Agder 2030. Dette er innarbeidet som en oppfølging av anbefalingene fra forvaltningsrevisjonsrapporten om bærekraftsarbeidet til Agder fylkeskommune som ble politisk behandlet i 2025. Omtalen viser også hvilke delmål fra regionale planer og strategier Agder fylkeskommune har tatt inn i sitt styringssystem gjennom handlings- og økonomiplan 2025 - 2028.

En gjennomgående utfordring ved vurdering av måloppnåelse er mangel på gode indikatorer knyttet til de utvalgte delmålene. Det pågår et arbeid nasjonalt i regi av KS for utvikling av bedre styringsdata for fylkeskommuner, samtidig som organisasjon internt jobber med å utvikle gode indikatorsett.

I sentralt kapittel "Oppfølging av planer, strategier og regionalt samarbeid" er status for arbeidet med å følge opp og utarbeide regionale planer og strategier nærmere beskrevet.

Måloppnåelse for organisasjonen

Organisasjon og tannhelse

Tjenesteområdet har i 2025 vært preget av omfattende omstillingsprosesser som følge av strammere økonomiske rammer og behov for mer effektiv ressursbruk. HR har hatt en sentral rolle i gjennomføringen av omstillinger i fylkesadministrasjonen, tannhelsetjenesten og i skoleorganisasjonen, blant annet gjennom medbestemmelsesprosesser, arbeidsmiljøoppfølging og

bemanningsstyring. Arbeidet med arbeidsgiverpolitikk er videreført gjennom blant annet ny livsfasepolitikk og resertifisering som Likestilt arbeidsliv-virksomhet. I tannhelsetjenesten er ny tannhelsestrategi og ny klinikkstruktur vedtatt, med mål om en mer bærekraftig og effektiv tjeneste. Reduksjon i antall klinikker er igangsatt, men omstillingen vil pågå over flere år.

Næring, plan og kultur

Tjenesteområdet har i 2025 hatt et strammere økonomisk handlingsrom og redusert kapasitet som følge av nedbemanning. Dette har medført behov for tydeligere prioritering av oppgaver og at enkelte aktiviteter gjennomføres i mindre omfang enn tidligere. Samtidig er sentrale oppgaver knyttet til regional utvikling, næringsutvikling og samarbeid i regionen fulgt opp. Eksterne forhold, blant annet lavere byggeaktivitet, har også påvirket aktivitetsnivået og inntektene på enkelte områder.

Virksomhetsstyring og eiendom

Tjenesteområdet har i 2025 arbeidet med å styrke styringssystemer og porteføljestyring i organisasjonen. Det er blant annet utviklet et mer strukturert rammeverk for prosjekt- og porteføljestyring og implementert nytt internkontrollsystem gjennom kvalitetssystemet Compilo. På eiendomsområdet har arbeidet i stor grad vært knyttet til strukturprosesser for skoler og tannklinikker, noe som har medført at enkelte investeringsprosjekter er utsatt i påvente av avklaringer.

Samferdsel

Samferdselsområdet følger i hovedsak opp prioriteringene i handlings- og økonomiplanen, med vekt på trafiksikkerhet, vedlikehold av eksisterende infrastruktur og utvikling av et mer bærekraftig transportsystem. Det er vedtatt nytt handlingsprogram for mobilitet, og det er gjennomført flere investeringer i fylkesvegnettet og kollektivtilbudet. Samtidig er det fortsatt betydelige utfordringer knyttet til vedlikeholdsetterslep på fylkesvegnettet, og økende kostnader i kollektivtransporten vil legge press på økonomien fremover.

Utdanning

Utdanningssektoren viser i 2025 en stabil og på flere områder positiv utvikling, med høy trivsel blant elever og systematisk arbeid med læringsmiljø og profesjonsfelleskap. Samtidig er det utfordringer knyttet til økende behov for tilrettelegging for elever, press på læreplasser i enkelte fag og høyt fravær blant elever. Det arbeides derfor videre med tiltak for å styrke gjennomføring i videregående opplæring og tilpasse opplæringstilbudet til arbeidslivets behov.

Medarbeiderne i Agder fylkeskommune

Agder fylkeskommune hadde i gjennomsnitt 3 335 årsverk i 2025, 89 flere i enn i 2024. Økningen har vært innenfor direktørområde utdanning. I et eget avsnitt i kapitlet om "økonomisk bærekraft" er omstillingsprosessen i Agder fylkeskommune nærmere omtalt.

Sykefraværet i organisasjonen viser en fallende trend og ble redusert fra 6,0 prosent i 2024 til 5,5 prosent i 2025, noe som samsvarer med måltallet som er satt for organisasjonen som helhet. Sykefraværet varierer mellom direktørområder og virksomheter der sykefraværet i

tannhelsetjenesten over tid har vært høyere enn i organisasjonen for øvrig. Utviklingen viser en reduksjon i sykefraværet også her. Detaljer om sykefraværet er nærmere beskrevet under hvert direktørområde og i det sentrale medarbeiderkapitlet i årsrapporten.

Arbeid for å sikre høy etisk standard i virksomheten

Agder fylkeskommune har politisk vedtatte etiske retningslinjer. De etiske retningslinjene er et godt verktøy for etisk refleksjon og skal sammen med organisasjonspolitikken og andre styrende dokumenter i Agder fylkeskommune gjøre rede for holdninger og oppfatninger som vi ønsker skal være felles for politikere og medarbeidere i fylkeskommunen.

Agder fylkeskommunes organisasjonspolitik (<https://agderfk.no/om-oss/organisasjonen/organisasjonspolitik>) definerer hvilke handlinger, holdninger og verdier som medarbeidere og ledere står for og praktiserer. Åpenhet og tillit er det første førende prinsippet. Ledere og medarbeidere har et felles ansvar for å praktisere organisasjonspolitikken og skape en organisasjonskultur preget av tillit, åpenhet og medbestemmelse.

Likestilling

Agder fylkeskommune skal være en arbeidsplass som arbeider systematisk, strategisk og målrettet med likestilling, inkludering og mangfold. Dette er nedfelt i fylkets organisasjonspolitik og er i tråd med likestillings- og diskrimineringsloven §26. Dette betyr at vi jobber aktivt for likestilling og mot diskriminering på alle grunnlag – kjønn, alder, etnisitet, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, religion, livssyn, graviditet, omsorgsoppgaver og kjønnsidentitet/-uttrykk. Vi har også et tydelig ansvar for å forebygge trakassering, seksuell trakassering og kjønnsbasert vold. Vårt arbeid handler om mer enn lovkrav – det handler om å skape et arbeidsliv der alle har like muligheter og blir møtt med respekt.

Likestilling og mangfold skal være en selvsagt del av Agder fylkeskommunes drift, og arbeidet med en kultur for økt likestilling og mangfold er forankret på øverste nivå i virksomheten. Dette er også i tråd med Regionplan Agder 2030. I 2025 ble Agder fylkeskommune re-sertifisert i Likestilt arbeidsliv. Sertifiseringen har gitt oss et arbeidsgiververktøy og en metode som bidrar til at likestillings- og mangfolds arbeidet settes i system i organisasjonen.

Det er totalt 3851 ansatte i Agder fylkeskommune fordelt på 3 335 årsverk. Av disse har 3 090 personer en fast ansettelse. Kvinneandelen i fylkeskommunen er på 59,7 prosent, nesten likt med året før. Agder fylkeskommune har en høyere andel kvinner enn menn i deltidsstillinger. 68,8 prosent av de deltidsansatte er kvinner. I løpet av 2025 var totalt 170 antall personer ute i foreldrepermisjon. 96 (56,5 prosent) av disse er kvinner og 74 (43,5 prosent) er menn. Kvinner tok i snitt ut 18 uker, og menn tok ut 10 uker i snitt.

Ved sammenligning av kvinners og menns lønn er det vanlig å dele kvinners gjennomsnittlige lønn på menns gjennomsnittlige lønn. Det vil si at dersom kvinner og menn tjener likt, er prosentandelen 100. Tjener kvinner mindre enn menn, er andelen under 100 prosent, og tjener kvinner mer enn menn, er andelen over 100 prosent. I Agder fylkeskommune er kvinners gjennomsnittlige lønn 95,7 prosent av menns lønn. Dette er en nedgang fra fjoråret på 0,4 prosentpoeng. For KS-området

samlet er kvinners lønn 95,4 prosent av menns lønn. Det betyr at Agder fylkeskommune har tilnærmet likt lønnsgap mellom kjønnene som gjennomsnittet av KS-området.

I Agder fylkeskommune er det forskjell på aldersgrupper når en sammenlikner lønn. For arbeidstakere som er mellom 21 og 30 år har kvinner høyere lønn, med 102,4 prosent av menns lønn. For arbeidstakere i kategoriene 51-60 år og 61-65 år er det omvendt. Her har kvinner henholdsvis 94,1 prosent og 89,7 prosent av menns lønn.

Den fullstendige likestillingsredegjørelsen er innarbeidet i kapitelet "Medarbeidere og organisasjon". Her presenteres flere forhold ved likestillings- og mangfolds arbeidet i Agder fylkeskommune. I første del redegjøres det for den faktiske tilstanden for kjønnslikestillingen i organisasjonen. Videre beskrives hvordan fylkeskommunen arbeider med likestilling og mot diskriminering.

Leserveiledning

Dette dokumentet utgjør Agder fylkeskommunes årsrapport – lovpålagt del for 2025. Årsrapporten bygger på tall fra årsregnskapet 2025 og den fullstendige årsrapporten i Framsikt. Lovpålagt årsberetning etter kommuneloven § 14-7 er integrert i årsrapporten I Framsikt som følger:

- Forhold som er viktige for å bedømme økonomisk status og utvikling, og om den sikrer økonomisk handleevne over tid er omtalt i "Sammendrag og leserveiledning", "Økonomirapportering drift" og i kapittel om investeringer. I tillegg inngår avsnittet "Agder fylkeskommune og økonomisk bærekraft."
- Vesentlige beløpsmessige avvik mellom årsbudsjett og årsregnskap, og vesentlige avvik fra fylkestingets premisser for bruken av bevilgningene er omtalt i "Økonomirapportering drift" og i kapittel om investeringer, avsnitt om status investeringsportefølje.
- Virksomhetens måloppnåelse og andre ikke-økonomiske forhold som er av vesentlig betydning for fylkeskommunen eller innbyggerne er omtalt i "Sammendrag og leserveiledning".
- Tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å sikre en høy etisk standard er oppsummert i "Sammendrag og leserveiledning" og utdypet i kapittel "Medarbeidere og organisasjon".
- Den faktiske tilstanden når det gjelder kjønnslikestilling er oppsummert i "Sammendrag og leserveiledning" og nærmere omtalt i "Medarbeidere og organisasjon".
- Hva fylkeskommunen gjør for å oppfylle arbeidsgivers aktivitetsplikt etter likestillings- og diskrimineringsloven § 26 er oppsummert i "Sammendrag og leserveiledning" og nærmere omtalt i "Medarbeidere og organisasjon".

Kapitlene "Sammendrag og leserveiledning", "Økonomirapportering drift" og deler av kapitlene om investeringer og "Agder fylkeskommune og økonomisk bærekraft" utgjør følgelig den lovpålagt årsberetning etter kommuneloven § 14-7.

Direktørområdene rapporterer på måloppnåelse for årsbudsjettet for 2025, slik det fremkommer handlings- og økonomiplanen for 2025-2028. Tannhelsetjenesten finnes som en virksomhet under direktørområde "Organisasjon og tannhelse". De videregående skolene, SMI skolen, Karriere Agder og Fagskolen i Agder finnes som virksomheter under direktørområdet Utdanning.

3. Økonomirapportering drift

Driftsregnskapet er gjort opp i balanse, med et solid årsresultat og regnskapsmessig mindreforbruk på 109,8 mill. kroner, som reduserer planlagt bruk av disposisjonsfondet bufferfond fylkesting. Netto driftsresultat er 308,6 mill. kroner, som er 192,7 mill. kroner høyere enn regulert budsjett på 115,9 mill. kroner.

Tall i hele tusen	Regnskap 2025	Regulert budsjett 2025	Opprinnelig budsjett 2025	Regnskap 2024
Sum generelle driftsinntekter	-6 104 695	-6 067 685	-5 966 411	-5 605 905
Sum bevilgninger drift, netto	5 512 685	5 662 636	5 597 604	5 201 456
Sum netto finansutgifter	283 429	289 175	301 175	265 350
Netto driftsresultat	-308 582	-115 874	-67 632	-139 100
Overføring til investering	323 845	323 845	289 388	363 070
Netto bruk av bundne driftsfond	-31 358	-20 893	-30 000	48 465
Netto bruk av disposisjonsfond	-93 652	-187 078	-191 756	-272 436
Årsresultat. Reduksjon i bruk av disposisjonsfond	109 747	0	0	0
Sum disponeringer av netto driftsresultat	308 582	115 874	67 632	139 100

Det regnskapsmessige mindreforbruket er årsresultatet uten bruk og avsetning til fond og uten overføringer til investering. Dette gir et inntrykk av mer- eller mindreforbruk i driften for 2025 når vi ser bort fra fondsføringer.

Det regnskapsmessige mindreforbruket på 109,8 mill. kroner skyldes 51,3 mill. kroner i mindreforbruk på pensjonsområdet, 18,9 mill. kroner i lavere generelle driftsinntekter, mindreforbruk i direktørområdene med 71,7 mill. kroner og lavere finansutgifter med 5,7 mill. kroner.

Totaloversikt økonomi 2025

Netto driftsresultat er 308,6 mill. kroner, som er 4 prosent av de totale driftsinntektene. Dette er 192,7 mill. kroner høyere enn regulert budsjett på 115,9 mill. kroner.

Generelle driftsinntekter er 37 mill. kroner høyere enn regulert budsjett. Økte konsesjonskraft på

55,9 mill. kroner og økt inntekts- og formuesskatt på 5,8 mill. kroner, motvirkes av lavere rammetilskudd på 17,8 mill. kroner og lavere naturressursskatt og rentekompensasjon på 6,8 mill. kroner

Netto kostnader i drift av områdene er 150 mill. kroner lavere enn regulert budsjett. Det er mindreforbruk på områdene virksomhetsstyring og eiendom, utdanning, samferdsel og organisasjon og tannhelse, mens det er merforbruk på området næring, plan og kultur.

Netto finansutgifter er 5,7 mill. kroner lavere enn budsjett. 12,7 mill. kroner i høyere avkastning på finansielle omløpsmidler motvirkes av 5 mill. kroner i lavere renteinntekter.

Bevilgningsoversikt drift A. Tall i hele tusen	Regnskap 2025	Regulert budsjett 2025	Opprinnelig budsjett 2025	Regnskap 2024
Rammetilskudd	- 3 374 696	- 3 392 458	- 3 306 389	- 3 091 210
Inntekts- og formuesskatt	- 2 227 579	- 2 221 827	- 2 206 622	- 2 033 491
Konsesjonskraft	- 440 880	- 385 000	- 385 000	- 415 603
Andre generelle driftsinntekter	- 61 541	- 68 400	- 68 400	- 65 601
Sum generelle driftsinntekter	- 6 104 695	- 6 067 685	- 5 966 411	- 5 605 905
Sum bevilgninger drift netto	5 512 685	5 662 636	5 597 604	5 201 456
Avskrivninger	468 813	464 522	464 522	440 434
Sum netto driftsutgifter	5 981 497	6 127 158	6 062 126	5 641 890
Brutto driftsresultat	- 123 198	59 473	95 715	35 985
Renteinntekter	- 109 365	- 116 962	- 111 962	- 118 699
Utbytter	- 7 000	- 7 000	-	- 3 000
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	- 17 691	- 5 000	- 5 000	- 26 799
Renteutgifter	196 511	197 164	197 164	188 255
Avdrag på lån	220 973	220 973	220 973	225 593
Netto finansutgifter	283 429	289 175	301 175	265 350
Motpost avskrivninger	- 468 813	- 464 522	- 464 522	- 440 434
Netto driftsresultat	- 308 582	- 115 874	- 67 632	- 139 100

Bevilgningsoversikt drift A. Tall i hele tusen	Regnskap 2025	Regulert budsjett 2025	Opprinnelig budsjett 2025	Regnskap 2024
Overføring til investering	323 845	323 845	289 388	363 070
Avsetninger til bundne driftsfond	147 057	66 757	-	213 700
Bruk av bundne driftsfond	- 178 415	- 87 650	- 30 000	- 165 234
Avsetninger til disposisjonsfond	301 785	157 141	-	293 901
Bruk av disposisjonsfond	- 285 691	- 344 219	- 191 756	- 566 337
Bruk av tidligere års mindreforbruk/ udisp. beløp	-	-	-	-
Sum disponeringer av netto driftsresultat	308 582	115 874	67 632	139 100

I det videre beskrives sentrale inntekter, sentrale utgifter, finans, samt avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner i tråd med årsregnskapets bevilgningsoversikt drift A og bevilgningsoversikt drift B. For finans benyttes også tall fra økonomisk oversikt drift.

Sentrale inntekter 2025

Til sammen utgjorde de generelle inntektene 6 104,7 mill. kroner. De består av rammetilskudd og inntektsutjevning, skatt, konsesjonskraftinntekter og andre generelle driftsinntekter, som naturressursskatt og rentekompensasjon veg og bygg. Regnskapet er 37 mill. kroner høyere enn revidert budsjett. En ekstra utbetaling fra konsesjonskraft på 55,1 mill. kroner og økte inntekts- og formuesskatt på 5,8 mill. kroner motvirkes av lavere rammetilskudd på 17,8 mill. kroner og lavere naturressursskatt og rentekompensasjon med 6,8 mill. kroner

Sammenliknet med 2024 er det økning på 498,8 mill. kroner i de frie inntektene. Rammetilskuddet øker med 9,2 prosent, inntekts- og formuesskatt øker med 9,5 prosent, konsesjonskraftinntektene øker med 6,1 prosent, og andre generelle driftsinntekter reduseres med 6,2 prosent. De frie inntektene utgjør 78,2 prosent av fylkeskommunens brutto driftsinntekter på 7 803,9 mill. kroner. Brutto driftsinntekter inkluderer også overføringer og tilskudd fra staten og andre, brukerbetaling samt salgs- og leieinntekter.

Bevilgningsoversikt drift A. Tall i hele tusen	Regnskap 2025	Regulert budsjett 2025	Opprinnelig budsjett 2025	Regnskap 2024
Rammetilskudd	- 3 374 696	- 3 392 458	- 3 306 389	- 3 091 210

Bevilgningsoversikt drift A. Tall i hele tusen	Regnskap 2025	Regulert budsjett 2025	Opprinnelig budsjett 2025	Regnskap 2024
Inntekts- og formuesskatt	- 2 227 579	- 2 221 827	- 2 206 622	- 2 033 491
Konsesjonskraft	- 440 880	- 385 000	- 385 000	- 415 603
Andre generelle driftsinntekter	- 61 541	- 68 400	- 68 400	- 65 601
Sum generelle driftsinntekter	- 6 104 695	- 6 067 685	- 5 966 411	- 5 605 905

Rammetilskudd er 17,7 mill. kroner lavere enn regulert budsjett, og dette skyldes lavere inntektsutjevning enn budsjettet. Skatt og rammetilskudd er til sammen 5,8 mill. kroner høyere enn regulert budsjett. Konsesjonskraftinntekter er 55,9 mill kroner høyere enn regulert budsjett. Representantskapet i Konsesjonskraft IKS vedtok på møte 12. desember en ekstraordinær utbetaling av konsesjonskraftinntekter for 2025 på totalt 100 mill. kroner. Fylkeskommunens andel utgjorde 55,9 mill. kroner. Andre generelle driftsinntekter er 6,8 mill. kroner lavere enn regulert budsjett, fordelt på 3 mill. kroner lavere naturressursskatt og 3,8 mill. kroner lavere rentekompensasjon fra fylkesveg og skolebygg.

Budsjettendringer gjennom året

	Opprinnelig budsjett 2025	Årsavslutning-saken FT mai	1. tertial	2. tertial	Desember-saken	Regulert budsjett 2025
Rammetilskudd	- 3 306 389	- 31 150	- 28 465	- 26 454		- 3 392 458
Inntekts- og formuesskatt	- 2 206 622	6 782	25 813		- 47 800	- 2 221 827
Konsesjonskraft	- 385 000					- 385 000
Andre generelle driftsinntekter	- 68 400					- 68 400
Sum generelle driftsinntekter	- 5 966 411	- 24 368	- 2 652	- 26 454	- 47 800	- 6 067 685

Budsjettet for rammetilskudd ble økt tre ganger i løpet av 2025. Første økning gjaldt budsjettforliket for 2025, hvor den offentlige tannhelsetjenesten ble styrket og pasientgruppen unge voksne med rett på rabatterte tannhelsetjenester ble utvidet med 25-28 åringer. Neste økning kom i forbindelse med kommuneproposisjonen, hvor en økning i rammetilskudd ble forklart med prognoser på lavere skatter. Siste økning kom i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett og gjaldt opprusting og fornying av fylkesvegnettet.

Budsjettet for skatt følger prognoser fra Kommunenes sentralforbund (KS), som estimerer skatt og inntektsutjevning. Disse ble redusert to ganger tidlig i 2025, for deretter å øke vesentlig på slutten av

året.

Budsjettet for konsesjonskraft og andre generelle driftsinntekter var uendret gjennom året.

Sentrale utgifter 2025

De sentrale utgiftene består av sum bevilgninger drift netto og avskrivninger.

Sum bevilgninger drift netto

Sum bevilgninger drift netto består av inntekter og utgifter på direktørområdene og fordeler seg som følger:

Bevilgningsoversikt drift B. Tall i hele 1000 kroner	Regnskap 2025	Regulert budsjett 2025	Opprinnelig budsjett 2025	Regnskap 2024
Fylkeskommunedirektør	2 455	2 422	2 422	2 503
Felles inntekter og utgifter	- 70 751	- 59 004	- 13 671	44 411
Analyse og plan (utgår 01.05.2025)	6 960	6 960	28 536	22 154
Folkehelse (utgår 01.05.2025)	76 956	78 266	221 321	202 554
Organisasjon og tannhelse	379 355	381 374	233 068	224 954
Næring, plan og kultur	462 775	429 863	344 916	291 473
Regionplan 2030 (utgår 01.05.2025)	15 728	14 058	64 927	68 428
Virksomhetsstyring og eiendom	175 380	213 719	59 952	58 209
Samferdsel	1 684 416	1 751 500	1 911 849	1 670 034
Utdanning	2 779 411	2 843 478	2 744 284	2 616 738
Sum bevilgninger drift, netto	5 512 685	5 662 636	5 597 604	5 201 456

Samlet var det et mindreforbruk på 150 mill. kroner i forhold til regulert budsjett.

Mindreforbruket er ut over innsparingskravet på 45,7 mill. kroner, som er innarbeidet i budsjettet for 2025. Første år av omstillingen konsentreres seg om fylkesadministrasjonen, og fordelte seg på områdene med 0,5 mill. kroner på fylkeskommunedirektør, 1,35 mill. kroner på analyse og plan, 1,8 mill. kroner på folkehelse, 9,95 mill. kroner på innovasjon og organisasjonsutvikling, 5,85 mill. kroner på næring, kultur og kulturminnevern, 3 mill. kroner på regionplan 2030, 3,6 mill. kroner på økonomi og styring, 8,25 mill. kroner på samferdsel og eiendom, samt 11,4 mill. kroner på utdanning.

Årsverksreduksjoner og reduksjon i aktivitet og driftskostnader gjorde at alle direktørområder klart omstillingskravet.

De vesentligste avvikene mellom regnskap og regulert budsjett per område, forklares som følger:

Fylkeskommunedirektør

Områdets regnskap er i tråd med regulert budsjett.

Felles inntekter og kostnader

Området har et mindreforbruk på 11,7 mill. kroner i forhold til budsjett. 13,7 mill. kroner gjelder pensjonsområdet, hvor sørlig Statens pensjonskasse bidrar til en reduksjon i pensjonskostnadene på 59 mill. kroner som motvirkes av en nye estimer på premieavvik som øker kostnadene med 45 mill. kroner. Det er et merforbruk på 2 mill. kroner knyttet til lisenser, gebyrer, tjenestekjøp og en korreksjonsføring på lønn.

Analyse og plan

Områdets regnskap gjelder årets 1. tertial. og er i tråd med regulert budsjett. Fra og med omorganiseringen 1. mai ble områdets aktivitet og budsjetter flyttet til område næring, plan og kultur.

Folkehelse

Mindreforbruket på 1,2 mill. kroner gjelder tannhelsetjenesten. Områdets regnskap og regulert budsjett gjelder årets 1. tertial. Fra og med omorganiseringen 1. mai ble aktivitet og budsjetter innen folkehelse flyttet til område næring, plan og kultur, mens aktivitet og budsjetter innen tannhelse ble flyttet til område organisasjon og tannhelse.

Mindreforbruket på tannhelse med 1,2 mill. kroner er avsatt til disposisjonsfond årsavslutning og foreslås overført til driftsbudsjettene for 2026. Justert for dette, er området regnskap i tråd med regulert budsjett.

Område for organisasjon og tannhelse

Mindreforbruket på 2 mill. kroner består av et merforbruk på organisasjon med 1,4 mill. kroner og et mindreforbruk på tannhelse med 3,4 mill. kroner. For tannhelsetjenesten er det et mindreforbruk på lønn med 6 mill. kroner, grunnet høyere sykelønnsrefusjoner enn revidert budsjett. Det er balanse i driftsbudsjettet, selv om 7 mill. kroner er flyttet fra lønn til drift gjennom en omlegging av tilbudet «Tannhelsetilbud til personer utsatt for traumer, overgrep eller som lider av odontofobi (TOO)», hvor behandlingen i 2025 er kjøpt fra private tannleger. Inntektsbudsjettet er samlet 2,6 mill. kroner lavere enn budsjett, i hovedsak knyttet kapasitetutfordringer og behandling av færre voksne betalende pasienter.

Mindreforbruket på tannhelse med 3,4 mill. kroner og politisk virksomhet med 0,2 mill. kroner er avsatt til disposisjonsfond årsavslutning og foreslås overført til driftsbudsjettene for 2026. Justert for dette er det et merforbruk på området med 1,4 mill. kroner.

Områdets opprinnelige budsjett inkluderte ikke tannhelsetjenesten og en liten del av regionplan 2030, som fra og med omorganiseringen 1. mai ble flyttet inn i området med tilhørende aktivitet, regnskap og budsjett.

Områder for næring, plan og kultur

Det er et merforbruk på 32,9 mill. kroner i forhold til regulert budsjett. Merforbruket er mer enn finansiert gjennom netto tilførsel av midler fra fond på 44,7 mill. kroner, ut over budsjett. Med denne tilførselen av fondsmidler fikk området et mindreforbruk på området med 11,8 mill. kroner, som i praksis skyldes tilbakeføring av fondsmidler der forpliktelsene har opphørt. Områdets underliggende aktivitet er i tråd med budsjett.

Områdets opprinnelige budsjett inkluderte ikke analyse og plan, folkehelse og regionplan 2030. Fra og med omorganiseringen 1. mai ble aktivitet, regnskap og budsjett flyttet inn i området.

Regionplan 2030

Områdets regnskap og regulert budsjett gjelder årets 1. tertial. Merforbruket på 1,7 mill. kroner gjelder flere ulike prosjekter og må sees i sammenheng med mindreforbruket på næring, plan og kultur. Fra og med omorganiseringen 1. mai ble det alt vesentligste av områdets aktivitet og budsjetter flyttet til område næring, plan og kultur, mens en liten del ble flyttet til område Organisasjon og tannhelse.

Område virksomhetsstyring og eiendom

Området har et mindreforbruk på 38,3 mill. kroner. Av mindreforbruket forklarer avsetning til fond på grunn av forsinkelse i prosjekter 12,4 mill. kroner og overføring til investeringsregnskapet 1,5 mill. kroner. Av det resterende mindreforbruket på 24,4 mill. kroner skyldes 20 mill. kroner avdeling for bygg og eiendom. 14 mill. kroner gjaldt lavere drift- og vedlikeholdsaktiviteter på skoler og tannhelseklinikker og 6 mill. kroner knyttet til lavere aktivitet på utbygging med mindre konsulentbruk og lavere husleiekostnader. De siste 4,4 mill. kroner i mindreforbruk gjelder stabsavdelingene innen virksomhetsstyring, hvor det er mindreforbruk på lønn, administrative kostnader, reiser og kurs samt konsulentbruk.

10,4 mill. kroner av mindreforbruket på eiendom er avsatt til disposisjonsfond årsavslutning og foreslås overført til driftsbudsjettene for 2026. Justert for dette er det et mindreforbruk på området med 14 mill. kroner.

Områdets opprinnelige budsjett inkluderte ikke avdeling bygg og eiendom. Fra og med omorganiseringen 1. mai ble aktivitet, regnskap og budsjett flyttet inn i området.

Område samferdsel

Det er et mindreforbruk på 67,1 mill. kroner i forhold til regulert budsjett. Av mindreforbruket utgjør netto avsetning til fond 23,6 mill. kroner, hvor ubrukte midler til tilrettelagt transport (TT) ordningen samt renteinntekter fra byvekst- og areal- og transportplan (ATP) midler, utgjør den største delen. Det resterende mindreforbruket er på 43,1 mill. kroner. Av dette utgjør vegdrift omkring 20 mill. kroner, hvor lavere kostnader til vinterdrift på grunn av mildt vær mot slutten av året, er hovedforklaringen. Det er også mindreforbruk innen forvaltning, ressurs, utbygging og vedlikehold, hvor en del relaterer seg til prosjekter og aktivitet som ferdigstilles i 2026. I tillegg har lavere lønnsutgifter som følge av ubesatte stillinger, redusert strømforbruk og en nøktern praksis for reiser, kurs og konferanser bidratt positivt.

En del av mindreforbruket på samferdsel med 27,2 mill. kroner er avsatt til disposisjonsfond årsavslutning og foreslås overført til driftsbudsjettene for 2026. Justert for dette er det et mindreforbruk på området med 15,9 mill. kroner.

Områdets opprinnelige budsjett inkluderte avdeling for bygg og eiendom. Fra og med omorganiseringen 1. mai ble aktivitet, regnskap og budsjett for denne avdelingen flyttet til område for virksomhetsstyring og eiendom.

Områder utdanning

Området har et mindreforbruk på 64 mill. kroner i forhold til regulert budsjett. Av mindreforbruket utgjør netto avsetning til fond 16,2 mill. kroner, hvor det er ubrukte prosjektmidler på en lang rekke prosjekter hvor kompetanseløftet og desentralisert kompetanseheving med 4 mill. kroner, utviklingsprosjekter på Fagskolen i Agder med 3 mill. kroner og Erasmusprosjekter med 3 mill. kroner er de største. I tillegg er det overført 8,7 mill. kroner mer enn regulert budsjett til investeringregnskapet, for bruk til utstyrsanskaffelser og mindre ombygginger på skolene. Det resterende mindreforbruket på 39,2 mill. kroner er fordelt på de sentrale utdanningsavdelingene med 9 mill. kroner og skolenes med 30 mill. kroner.

Mindreforbruket på sentrale utdanningsavdelingene består av et merforbruk på opplæring i bedrift og fagprøvegjennomføring med 15 mill. kroner, et lite merforbruk på private fagskoler med 3 mill. kroner, et mindreforbruk på 15 mill. kroner knyttet til lønnsoppgjøret for pedagoger og et mindreforbruk på 12 mill. kroner knyttet til opplæring i skole og praktisk pedagogiske tjenester.

Mindreforbruket på skolene er 30 mill. kroner. I skolenes regulerte budsjetter ble det tatt inn et mindreforbruk fra 2024 til 2025 på nesten 50 mill. kroner. Skolene har med det redusert sine oppsparte midler med 20 mill. kroner, som for en del skoler er brukt for å øke lærertetthet, både generelt og spesielt på tilrettelagt opplæring. Andre skoler har brukt midlene til investeringer og utstyrsoppgraderinger. Det alt vesentligste av mindreforbruket på skolene med 29,2 mill. kroner er avsatt til disposisjonsfond årsavslutning og foreslås overført til driftsbudsjettene for 2026.

Avskrivninger

Avskrivningene er 4,3 mill. kroner høyere enn budsjett. Avskrivningene inngår brutto driftsresultat, men har en beløpsmessig tilsvarende motpost, slik at den ikke påvirker netto driftsresultat.

Bevilgningsoversikt drift A. Tall i tusen	Regnskap 2025	Regulert budsjett 2025	Opprinnelig budsjett 2025	Regnskap 2024
Avskrivninger	- 468 813	- 464 522	- 464 522	- 440 434

Finans 2025

Netto finansutgifter

Netto finansutgifter er 5,7 mill. kroner lavere enn regulert budsjett. Urealiserte gevinster på aksje- og rentefond er 12,7 mill. kroner høyere enn budsjett og motvirkes av renteinntektene som er 7,6 mill. kroner lavere enn budsjett.

Bevilgningsoversikt drift A. Tall i 1000.	Regnskap 2025	Regulert budsjett 2025	Avvik	Regnskap 2024
Renteinntekter	- 109 365	- 116 962	- 7 597	- 118 699
Utbytter	- 7 000	- 7 000	0	- 3 000
Gvinster og tap på finansielle omløpsmidler	- 17 691	- 5 000	12 691	- 26 799
Renteutgifter	196 511	197 164	653	188 255
Avdrag på lån	220 973	220 973	0	225 593
Netto finansutgifter	283 429	289 175	5 746	265 349

Finansrapporteringen gjennom året viser renteinntekter sin er 14,9 mill. kroner høyere. Da er områdene renteinntekter inkludert i netto finansutgifter. Dette er renteinntekter på bundne fondsmidler, for eksempel spillemidler, den kulturelle skolesekken, regionalt forskningsfond, kulturminnevern og byvekst/ Agder transportplan, som føres som renteinntekter på prosjektene. Med disse renteinntektene på 14,9 mill. kroner forbedres mindreforbruket på netto finansutgifter fra 5,7 mill. kroner til 20,6 mill. kroner.

Likviditet

Likviditeten har vært god gjennom hele året, og de store utbetalingene i august og desember har blitt håndtert på en god måte. Det samlede bankinnskuddet ved årets slutt var 2 048,8 millioner kroner, eksklusiv skattetrekk. Av dette beløpet er 1 491,2 millioner kroner plassert i bank med en bindingsperiode på 31 dager. Ved utgangen av 2025 var markedsverdiene på aksje- og rentefond på 282,1 mill. kroner. Utviklingen i likviditeten gjennom året har vært stabil og som et normalår, med en

liten nedgang i august måned som følge av manglende rammetilskudd og skatteinntekt.

Aktivaforvaltning

Ved begynnelsen av 2025 hadde fylkeskommunen 264,4 mill. kroner plassert i rente- og aksjefond. Ved utgangen av 2025 var markedsverdiene på fondene 282,1 mill. kroner. Tabellen viser total markedsverdi fordelt på aktivaklasse, og samlet oversikt for fond per område.

Aksjefond (tall i hele tusen kroner)	Markedsverdi 31.12	Markedsverdi i prosent	Gevinst hittil i år
KLP AksjeNorden Indeks	4 214,7	5,6 %	349,5
Handelsbanken Europa Index	5 030,8	6,9 %	885,2
DNB Klima indeks	1 847,8	2,4 %	93,4
ODIN Global	6 526,8	8,7 %	-14,5
DNB Teknologi	4 430,1	5,9 %	851,3
KLP Aksje Global MSA	50 220,9	66,6 %	3 518,8
KLP Aksje FM MSA	2 963,1	3,9 %	469,5
Totalt	75 434,2	100 %	6 153,1

Rentefond	Markedsverdi 31.12	Markedsverdi i prosent	Gevinst hittil i år
KLP Kredittobligasjon	11 971,8	6,4 %	636,2
ODIN Europeisk Obligasjon	21 912,7	11,8 %	1 180,5
ODIN Norsk Obligasjon	64 242,8	34,6 %	3 535,7
DNB Nordic Investment	21 866,1	11,8 %	1 472,8
ODIN Sustainable Corporate Bond	31 241,2	16,8 %	1 672,4
KLP FRN	17 434,9	9,4 %	954,1
KLP Obligasjon 1 år	17 211,6	9,3 %	841,2
Totalt	185 881	100 %	10 292,9

Andre fond	Markedsverdi 31.12	Markedsverdi i prosent	Gevinst hittil i år
Handelsbanken høyrente	20 810	100 %	1 244,6
Totalt	20 810	100 %	1 244,6

Total	Markedsverdi 31.12	Markedsverdi i prosent	Gevinst hittil i år
Aksjefond	75 434,2	26,7 %	6 153,1
Rentefond	185 881	65,9 %	10 292,9
Andre fond	20 810	7,4 %	1 244,6
Totalt	282 125,1	100,0 %	17 690,6

Det ble til sammen regnskapsført 17,7 mill. kroner i urealisert gevinst for 2025. Samlet ble avkastning på aksje- og renteporteføljen på 6,7 prosent for 2025.

Tabellen under viser avkastning per aktivaklasse sammenliknet med referanseindeks.

Fond	Benchmark	Resultat 2025 i tusen kroner	Resultat i %	Benchmark i %	Avvik
Aksjefond	MSCI ACMI (NOK)	6 153,1	8,27 %	6,80 %	1,47 %
Rentefond	ST4X/NOGOVD3	10 292,9	5,86 %	3,34 %	2,49 %
Andre fond	ST4X/NOGOVD3	1 244,6	6,36 %	3,34 %	3,02 %

Det er her brukt tidsvektet avkastning, som gir en avkastning uavhengig av midler som er tilført eller trukket ut av porteføljen.

Årlig standardavvik basert på 36 måneders rullerende tidsperiode er 10,5 prosentpoeng for fylkeskommunens aksjefond og 11,3 prosentpoeng for MSCI All Country Index NOK. Årlig standardavvik basert på 36 måneders rullerende tidsperiode er 1,35 prosentpoeng for fylkeskommunens rente- og andre fond, og 2,64 prosentpoeng for ST4X/NOGOVD3.

Den relative risikoen i forvaltningen av finansielle aktiva er angitt ved å beregne standardavviket til differansen mellom faktisk avkastning og strategiavkastningen over 36 måneder. Den økonomiske

fortolkning er at vi med 2/3 sannsynlighet kan forvente at den årlige avkastningen for fylkeskommunens aksjefond vil ligge innenfor +/- 2,67 prosentpoeng i forhold til MSCI ACMI. Når det gjelder rente- og andre fond vil en forvente +/- 2,1 prosentpoeng i forhold til ST4X/NOGOCD3 basert på 36 måneders rullerende tidsperiode.

Året 2025 har vært preget av både makroøkonomiske forhold og geopolitiske hendelser. På den makroøkonomiske siden har særlig Trumps Liberation Day-politikk og endringer i amerikanske tollsatser hatt stor påvirkning på markedene. Geopolitisk har urolighetene i Midtøsten, Israel–Iran-konflikten, krigen i Ukraina og situasjonen i Gaza dominert nyhetsbildet. Til tross for denne usikkerheten har finansmarkedene kommet relativt godt gjennom 2025. En svekkelse av den amerikanske dollaren har bidratt til en styrking av den norske kronen, noe som igjen har påvirket kursutviklingen negativt for selskaper notert i USD.

Agder fylkeskommunes diversifiseringsstrategi har imidlertid gitt gode resultater, med solid avkastning iblant annet Europa, fremvoksende markeder, Norden og innen teknologisegmentet. I tillegg har samtlige rente- og obligasjonsfond levert bedre avkastning enn tradisjonelle bankinnskudd.

Styringsrenten er per 31.12.2025 fire prosent. Inflasjonstallene for januar 2026 kom betydelig høyere enn Norges Banks tidligere anslag. Dette skaper stor usikkerhet rundt om sentralbanken faktisk vil redusere renten i løpet av 2026. Dersom inflasjonen ikke avtar, er det tvert imot sannsynlig at Norges Bank kan komme til å øke styringsrenten.

Gjeldsforvaltning

Gjeldsporteføljen består av totalt 27 lån, inkludert lån til videreutlån og lån knyttet til finansieringsavtaler. Samlet gjeld er per 31.12.2025 på 4 280,9 mill. kroner, hvorav 247,3 mill. kroner gjelder videre utlån og finansieringsordningen for kommuner. Gjennomsnittlig vektet løpetid på lånene var 3,1 år ved årsskiftet og hadde rentebindingstid på 1,49 år. Det er gjennomført sju refinansieringer og ett låneopptak i løpet av 2025. Gjennomsnittrenten på gjeldsporteføljen er på 4,3 prosent ved utgangen av 2025. Markedsrenten er beregnet til 4,6 prosent dersom gjelden ble tatt opp 31.12.2025 med tilnærmet samme fordeling. Differansen mellom markedsrenten og fylkeskommunenes rente på lån, knytter seg til fastrenteavtaler med lavere rente.

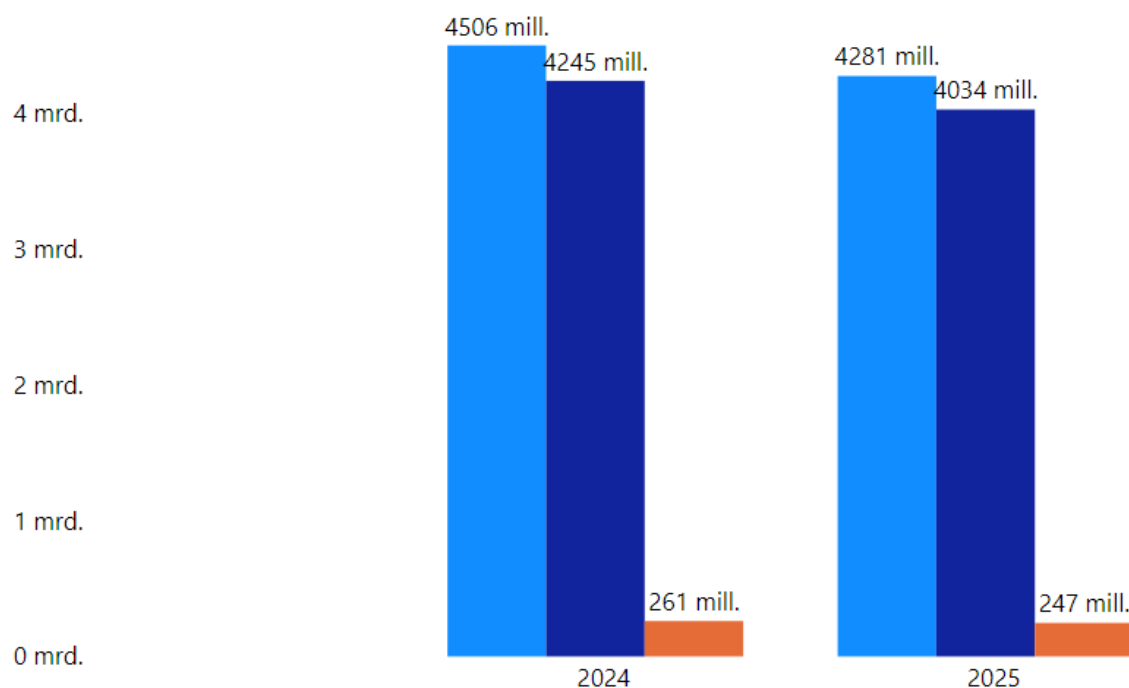
Det er i 2025 tatt opp 9,2 mill. kroner i nye lån i finansmarkedet. Ved utgangen av året var 38,9 prosent av fylkeskommunens brutto lån bundet opp i fastrenteavtaler med binding over ett år. Ubrukte lånemidler utgjør 235,8 mill. kroner per 31.12.

I løpet av 2025 vil fire lån tilsvarende 805,3 mill. kroner forfalle og må refinansieres. For å være sikret med hensyn til refinansieringsrisiko, søkes det å spre låneporteføljen på ulike finansieringskilder, løpetid, beløp og forfall i henhold til finansreglementet. Anbud på lån vil bli foretatt via Bergen Capital Management AS, som sikrer fylkeskommunen de beste markedsrentene. Når det gjelder refinansieringsrisikoen, oppleves det ikke som vanskelig å refinansiere lånene. Det vises for øvrig til note seks, åtte og ni i årsregnskapet. Det er i 2025 betalt inn 221 mill. kroner i avdrag, noe som er i henhold til budsjett. Avdraget overstiger krav til minimumsavdrag etter kommuneloven §14-18,

første ledd.

Utvikling i langsiktig gjeld

● Brutto gjeld ● Netto gjeld ● Videreutlån og finansieringsordning

Mill.kr	2024	2025
Brutto gjeld	4 506	4 281
Netto gjeld	4 245	4 034
Videreutlån og finansieringsordning	261	247

Kredittrating

Agder fylkeskommune opprettholdt den gode kredittratingen på AAA med stabile utsikter, høsten 2025. Det er ikke mulig å oppnå høyere kredittrating. Hvert halvår publiseres resultat og ny rapport kommer i april 2026. Gjennom den gode kredittratingen har vi oppnådd lavere rente ved refinansiering og opptak av nye lån. Kredittratingen gir oss også tilbakemelding på Agder fylkeskommunes økonomiske stilling. De tre nøkkeltallene, netto driftsresultat, gjeldsgrad og disposisjonsfond er helt sentrale. God finansforvaltning, selvfinansieringsgrad og kostnadskontroll er også avgjørende for å opprettholde den gode kredittratingen i fremtiden.

Grønne lån

Grønne obligasjoner bidrar til at kapitalen innrettes mot bærekraftige økonomiske aktiviteter og gir normalt en kostnadsbesparelse sammenlignet med vanlige lån. Grønne lån og obligasjoner gir også en økt og diversifisert tilgang på kapital for fylkeskommunen og kan benyttes for å sikre finansiering av grønne og klimavennlige bygg. Agder fylkeskommune har frem til nå en grønn obligasjon utestående.

Ticker	ISIN	Utestående beløp i tusen	Forfall
AGFY08 ESG	NO0012758442	324 000	23.02.2026
Obligasjon	Beskrivelse	Beskrivelse av prosjekt	Utslippsreduksjon
Eilert Sundt videregående skole	Obligasjonen er i tråd med Green Bond Principles (GBP), ICMA's retningslinjer for grønne obligasjoner og ansees å oppfylle Climate Bond Initiative (CBI) sektorkriterier. Baseres på rammeverk utarbeidet i 2022 av BCM og SPO av Multiconsult.	Klimavennlige bygg ved rehabilitering og nybygg integrert i gammelt bysentrum. Byggene er energieffektivt og består av klimaforbedret materialbruk.	Basert på Multiconsult sin utslippsestimat inkludert i annenparts vurderingen (SPO), er årlig unngått utslipp estimert til 34 tonn CO2. Det er ikke oppstått vesentlige endringer etter ferdigstilt prosjekt, så dette estimatet er fremdeles gjeldende.

Stresstest

I henhold til finansreglementet er det også foretatt en enkel beregning av renterisikoen for likviditet og gjeld sett i sammenheng.

Klasse	Balanse i prosent	Balanse i tusen kroner	Endringsparameter	Durasjon	Beregnet tap i tusen kroner
Netto gjeld med flytende rente	61,1 %	2 465 296	2 %		-49 306
Netto gjeld	38,9 %	1 568 238			

Klasse	Balanse i prosent	Balanse i tusen kroner	Endringsparameter	Durasjon	Beregnet tap i tusen kroner
med fast rente					
Sum netto gjeld	100,0 %	4 033 534			
Bankinnskudd 31.12.2025		2 048 773	2 %		40 975
Andre fond	7,4 %	20 810	2 %	1	-416
Obligasjoner	65,9 %	185 881	2 %	3	-11 153
Aksjefond	26,7 %	75 434	30 %		-22 630
Sum langsiktige midler	100,0 %	282 125			-34 199
Sum tap					-42 530

Stresstesten tar for seg et scenario i form av at renten stiger samtidig som aksjekursene faller. Effekten av en renteøkning på to prosent, vil utgjøre en merkostnad på 49,3 mill. kroner for gjeld med flytende rente. En renteøkning på to prosent vil føre til økte inntekter på bankinnskudd med 41 mill. kroner. Nettoeffekt av en renteøkning på to prosent vil dermed være en utgift på 8,3 mill. kroner. Dersom scenariet inntreffer vil resultatet på de langsiktige finansielle aktiva være et tap på 34,2 mill. kroner. Når hele porteføljen ses under ett, gir scenariet et urealisert tap på 42,5 mill. kroner. Disposisjonsfondet på 964,4 mill. kroner per 31. desember 2025 vil kunne dekke et slikt tap med god margin, slik at det ikke påvirker driften.

Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner 2025

Disponering av netto driftsresultat er 308,6 mill. kroner, noe som er 192,7 mill. kroner over regulert budsjett. Forskjellen skyldes avsetning til og bruk av fond, da overføring til egenfinansiering av investeringer er i tråd med regulert budsjett.

Gjennom året og i årsoppgjøret er ubrukte øremerkede midler blitt overført til bundne driftsfond, og bruk av slike midler er bokført som uttak fra de samme fondene. Midler som er tildelt gjennom politiske vedtak til tilskudd eller andre særskilte formål, men som ennå ikke er benyttet, er avsatt til disposisjonsfond. Avsetningene til disposisjonsfond omfatter også mer- og mindreforbruk i enkelte avdelinger og virksomheter der fylkeskommunedirektøren, i tråd med økonomireglementet, har

fullmakt til å avsette inntil fem prosent av regulert budsjett. Til slutt er årsregnskapet gjort opp i balanse, ved at årets regnskapsmessige resultat på 109,8 mill. kroner er benyttet til å redusere bruk av disposisjonsfond.

Bevilgningsoversikt drift A. Tall i hele tusen kroner	Regnskap 2025	Regulert budsjett 2025	Opprinnelig budsjett 2025	Regnskap 2024
Overføring til investering	323 845	323 845	289 388	363 070
Avsetninger til bundne driftsfond	147 057	66 757	0	213 700
Bruk av bundne driftsfond	- 178 415	- 87 650	- 30 000	- 165 234
Avsetninger til disposisjonsfond	301 785	157 141	-	293 901
Bruk av disposisjonsfond	- 285 691	- 344 219	- 191 756	- 566 337
Sum disponering av netto driftsresultat	308 582	115 874	67 632	139 100

Bruken av bundne fond er 31,3 mill. kroner høyere enn avsetningen. Det betyr at de bundne fondene er redusert i løpet året. Denne reduksjonen er 10,5 mill. kroner høyere enn regulert budsjett, og gjelder særlig prosjekter på område næring plan og kultur.

Bruk av disposisjonsfond er 16,1 mill. kroner lavere enn avsetningen, slik at disposisjonsfondene har økt i løpet av året. Økningen er 203 mill. kroner høyere enn regulert budsjett og skyldes:

- Bruk av disposisjonsfond 58 mill. kroner lavere enn redusert budsjett.
  - Bruk av bufferfond fylkesting reduseres med regnskapsmessig årsresultat på 109,8 mill. kroner
  - Bruk av fond premieavvik øker med 51,8 mill. kroner, knyttet til nye estimater på pensjonskostnader som gir lavere avsetninger.
- Avsetning til disposisjonsfond 144,6 høyere enn regulert budsjett.
  - 17,5 mill. kroner i økte avsetninger for prosjekter på områdene, hvor avdeling for bygg og eiendom står for største delen av beløpet
  - 55,8 mill. kroner i økte avsetninger knyttet til konsesjonskraft, som allerede er planlagt inn i handlings- og økonomiplanen for 2026-2029
  - 71,2 mill. kroner i avsetninger til årsavslutningsfond knyttet til mindreforbruk på inntil fem prosent på virksomheter fordelt på utdanning med netto 29,2 mill. kroner, samferdsel med 27,2 mill. kroner, eiendom med 10,4 millioner kroner, tannhelse med 4,6 mill. kroner og politisk virksomhet med 0,2 millioner kroner.

Mer detaljer om mer- og mindreforbruk per skole finnes under kapitlet Økonomistatus drift på området utdanning.

4. Investeringer

Investeringene er på 633,6 mill. kroner, som er 138,9 mill. kroner lavere enn regulert budsjett på

772,5 mill. kroner.

Investeringene er 206,8 mill. kroner lavere enn opprinnelig budsjett. Gjennom 2025 er budsjettet endret fire ganger. Først i mai knyttet til overføring av mindreforbruk fra 2024, hvor budsjettet økte med 133 mill. kroner. Deretter ble budsjettet redusert med 158,8 mill. kroner i første tertial, i hovedsak på grunn av forsinkelse på enkeltprosjekter. Budsjettet ble redusert ytterligere med 93,4 mill. kroner i andre tertial, i hovedsak på grunn av forsinkelser på enkeltprosjekter. Budsjettet ble til slutt økt med 51,2 mill. kroner i desember, for mindre prosjekter som skal finansieres med driftsmidler. Investeringer og finansiering fordeler seg slik:

Bevilgningsoversikt investering A. Tall i hele tusen	Regnskap 2025	Regulert budsjett 2025	Opprinnelig budsjett 2025	Regnskap 2024
Investeringer i varige driftsmidler	624 505	768 560	837 430	890 407
Tilskudd til andres investeringer	5 433	-	-	8 043
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	3 651	3 900	3 000	28 575
Sum investeringsutgifter	633 590	772 460	840 430	927 024
Kompensasjon for merverdiavgift	- 94 101	- 108 487	- 114 711	- 139 031
Tilskudd fra andre	- 142 133	- 79 131	- 124 109	- 83 701
Salg av varige driftsmidler	- 22 897	- 29 189	- 20 000	- 8 074
Bruk av lån	- 23 438	- 222 698	- 266 494	- 196 274
Sum investeringsinntekter	- 282 569	- 439 505	- 525 315	- 427 080
Avdrag på lån til videreutlån	13 439	13 437	13 437	13 692
Mottatte avdrag på videreutlån	- 13 439	- 13 437	- 13 437	- 13 692
Netto utgifter videreutlån	-	-	-	-
Overføring fra drift	- 323 845	- 323 845	- 289 388	- 363 070
Avsetninger til bundne investeringsfond	861	125	-	125
Bruk av bundne investeringsfond	- 28 036	- 9 234	- 25 726	- 36 999
Avsetninger til ubundet investeringsfond	-	-	-	-

Bevilgningsoversikt investering A. Tall i hele tusen	Regnskap 2025	Regulert budsjett 2025	Opprinnelig budsjett 2025	Regnskap 2024
Bruk av ubundet investeringsfond	-	-	-	- 100 000
Dekning av tidligere års udekket beløp	-	-	-	-
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	- 351 020	- 332 954	- 315 114	- 499 944
Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)	-	-	-	-

Investeringene er finansiert med 94,1 mill. kroner merverdikompensasjon, 142,1 mill. kroner i tilskudd fra andre, 22,9 mill. kroner i salg av varige driftsmidler, 23,4 mill. kroner i bruk av lån, 323,8 mill. kroner i overføring fra driften og 27,1 mill. kroner i netto bruk av fond.

Med 138,9 mill. kroner i lavere investeringskostnader enn regulert budsjett, blir det et tilsvarende lavere finansieringsbehov. Denne reduksjonen består av 14,4 mill. kroner i lavere merverdikompensasjon, en økning i tilskudd fra andre på 63 mill. kroner hvor justeringsavtaler forklarer mesteparten av avviket, en reduksjon i salg av varige driftsmidler med 6,3 mill. kroner, en reduksjon i bruk av lån med 199,3 mill. kroner og en økning i bruk av fond med 18,1 mill. kroner.

Investeringer og mindreforbruk i forhold til regulert budsjett fordeler seg på investeringsporteføljer og program som følger:

Bevilgningsoversikt investering B. Tall i 1000 kr	Regnskap 2025	Regulert budsjett 2025	Opprinnelig budsjett 2025	Regnskap 2024
Ta vare på det vi har	105 706	135 027	148 502	102 409
Prioritere barn og unge	64 608	91 890	132 877	134 577
Øvrige tiltak på fylkesveg	125 008	168 376	228 913	177 003
Bompengeprosjekter/ byvekstavtale	80 683	74 619	128 638	97 746
Sum samferdsel	376 005	469 912	638 930	511 735
Skolebygg	121 826	147 545	98 000	134 546
Administrative bygg	5 168	17 618	10 000	109 578
Infrastruktur	36 080	75 461	57 500	81 732

Bevilgningsoversikt investering B. Tall i 1000 kr	Regnskap 2025	Regulert budsjett 2025	Opprinnelig budsjett 2025	Regnskap 2024
Tannhelse	1 976	32 079	30 000	1 921
Sum eiendom	165 049	272 703	195 500	327 778
Sum utstyr- og utviklingsinvesteringer	25 736	25 945	3 000	19 323
Sum justeringsavtaler	57 715	0	0	31 570
Sum tilskudd til andres investeringer	5 433	0	0	8 043
Sum investeringer i aksjer og andeler	3 651	3 900	3 000	28 575
Sum	633 590	772 460	840 430	927 024

Oppsummering

Med investeringene på 633,6 mill. kroner, som er 138,9 mill. kroner lavere enn regulert budsjett, er det mindreforbruk i på de fleste porteføljer og program

For portefølje samferdsel er det et mindreforbruk på 93,9 mill. kroner. Mindreforbrukene fordeler seg på programmene *ta vare på det vi har* med 29,3 mill. kroner, *prioritere barn og unge* med 27,3 mill. kroner og *øvrige tiltak på fylkesveg* med 43,4 mill. kroner. Det er et lite merforbruk på program *bompengeprosjekter/ byvekstavtale* med 6,1 mill. kroner. For portefølje eiendom er det et mindreforbruk på 107,7 mill. kroner. Alle programmene har mindreforbruk og de fordeler seg med 25,7 mill. kroner på *skolebygg*, 12,5 mill. kroner på *administrative bygg*, 39,4 mill. kroner på *infrastruktur* og 30,1 mill. kroner på *tannhelse*. For porteføljen *øvrige investeringer* er det et merforbruk på 62,7 mill. kroner, som i all hovedsak knytter seg til justeringsavtaler. Justeringsavtaler budsjetteres ikke, siden de har en tilsvarende investeringinntekt under tilskudd fra andre.

Mange av investeringsprosjektene går over flere år, med et vedtatt totalbudsjett. Totalbudsjettet deles på budsjettår etter planlagt aktivitet. Selv om fremdrift vurderes hver tertial, så oppstår det avvik mellom aktivitet og revidert budsjett. For å sikre riktig gjenværende budsjett på et enkelt prosjekt, må da mer- og mindreforbruk overføres mellom år, slik gjenstående budsjett samsvarer med planlagt aktivitet. Av det samlede mindreforbruk på portefølje samferdsel gjelder 97 mill. kroner prosjekter og program hvor aktivitet er utsatt til 2026 og fremover. Tilsvarende mindreforbruk på portefølje eiendom utgjør 97 mill. kroner. Forslag til vedtak om overføring av mer- og mindreforbruk kommer i sak om endring i budsjett 2026, til fylkestinget i mai.

5. Økonomisk bærekraft - oppfølging handlingsregler

Agder fylkeskommune og økonomisk bærekraft

Økonomiske måltall og handlingsregler

Fylkeskommunen har etablert en økonomistyring med et langsiktig perspektiv, der kommunaløkonomisk bærekraft står sentralt. Dette innebærer at styringen ikke bare fokuserer på budsjettåret og handlings- og økonomiplanperioden, men også ser fremover for å sikre en robust økonomisk utvikling.

Generasjonsprinsippet er en grunnleggende rettesnor i økonomiforvaltningen. Det sikrer at dagens brukere av fylkeskommunale tjenester også er med på å finansiere dem, slik at ikke utgiftene skyves over på kommende generasjoner. Samtidig skal den økonomiske handleevnen være minst like god i fremtiden som den er i dag.

Et annet viktig prinsipp er formuesbevaringsprinsippet. På lang sikt er det avgjørende å opprettholde fylkeskommunens realkapital, slik at økonomien tillater nødvendige investeringer og formuesbevarende vedlikehold. Dette bidrar til å sikre en bærekraftig utvikling av fylkeskommunens eiendeler og tjenester.

Økonomiske måltall

Kommunelovens § 14-1 stiller krav til at fylkestinget skal definere finansielle måltall for å sikre bevissthet og åpenhet om fylkeskommunens økonomi. Formålet med bestemmelsen i kommuneloven er å sikre god økonomisk handleevne på lang sikt, samt sikre en god egenfinansiering av investeringer.

Følgende elementer inngår for å sikre en god og forutsigbar handleevne :

- langsiktige prioriteringer og porteføljestyling av våre investeringer
- drifts- og egenfinansiering av investeringer
- tilstrekkelige driftsmidler til planlagt vedlikehold, og avsetning til utvikling av eiendom som tilfredsstillende fremtidig bruk

Følgende tre nøkkeltall ble fastsatt i økonomiplanen for 2025-2028 :

Nøkkeltall (i prosent av driftsinntekter)	Måltall	Resultat 2025
Netto driftsresultat	4 %	4,0 %
Disposisjonsfond	10 %	12,4 %
Gjeldsgrad *)	65 %	51,7 %

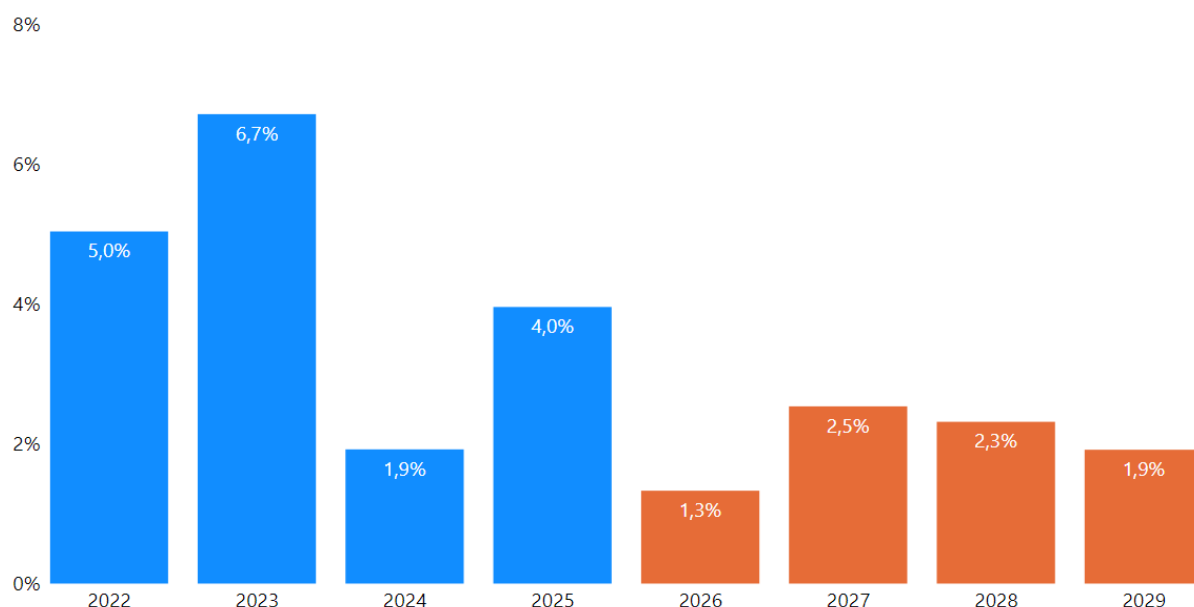
*) ekskl. finansieringsavtaler og lån til videreutlån

Netto driftsresultat

Netto driftsresultat er en sentral indikator for økonomisk handlefrihet i kommunal sektor. Den viser driftsoverskuddet etter at renter og avdrag er betalt, og gir et bilde av hvor mye som kan settes av til fond eller investeres i nye tiltak.

Agder fylkeskommune avsluttet 2025 med et positivt netto driftsresultat på 308,6 millioner kroner, tilsvarende 4 prosent av de samlede driftsinntektene. Resultatet er bedre enn budsjettet og ligger omtrent på nivå med landsgjennomsnittet for fylkeskommunene, som i 2025 var 4,3 prosent. Tallene er hentet fra KS sin regnskapsundersøkelse. Resultatet er også i tråd med både fylkeskommunens egne mål og anbefalingene fra Teknisk beregningsutvalg (TBU), som anbefaler minst fire prosent for å sikre en økonomisk bærekraftig drift.

Netto driftsresultat i prosent av driftsinntekter

År	Regnska p 2022	Regnska p 2023	Regnska p 2024	Regnska p 2025	Øk.pla n 2026	Øk.pla n 2027	Øk.pla n 2028	Øk.pla n 2029
Netto driftsresultat i prosent av driftsinntekter	5,0 %	6,7 %	1,9 %	4,0 %	1,3 %	2,5 %	2,3 %	1,9 %

Disposisjonsfond

Disposisjonsfond består av oppsparte midler uten statlige føringer og bindinger, som brukes til å finansiere utsatt aktivitet, forpliktelser og til å håndtere svingninger i inntekter og uforutsette kostnader. Det er flere disposisjonsfond, hvor de fleste er «øremerkede» i tråd med fondets tittel. Midlene som ikke er disponert samles i et bufferfond for fylkestinget.

Det ligger til grunn en strategi om at tilgjengelige midler løpende skal avsettes til disposisjonsfond. Samlet sett har disposisjonsfondene økt med 16,1 mill. kroner gjennom 2025. Endringene fordeler seg på flere fond, i tråd med spesifikasjonene i årsregnskapets note 13 om fond.

Tall i hele tusen	Saldo 31.12.2024	Omdisponering	Saldo 01.01.2025	Bruk	Avsetning	Saldo 31.12.2025
Forsikringsfond	3 512		3 512	35		3 477
Pensjonsfond - premieavvik	53 423		53 423	104 760	106 057	54 719
Pensjonsfond - buffer	80 000		80 000			80 000
Analyse og plan	6 813		6 813		1 736	8 549
Folkehelse	6 334		6 334		2 114	8 448
Næring, plan og kultur	63 832	5 500	69 332	3 300	-2 082	63 950
Regionplan	31 705		31 705		-1 856	29 849
Virksomhetsstyring og eiendom					5 837	5 837
Samferdsel	25 445		25 445	15 820	2 196	11 821
Utdanning	6 771		6 771	5 122	3 115	4 765
Konsesjonskraftfond	29 901	-4 401	25 000			25 500
Ekstraordinær utbet. Fra KIKS					55 800	55 800
Museumsbygg	103 500		103 500	50 000	26 900	80 400
Rv 9	106 641		106 641	1 000		105 641
Nye veier, E18 og E39	23 000		23 000			23 000
Årsavslutning	55 076		55 076	55 076	71 236	71 236

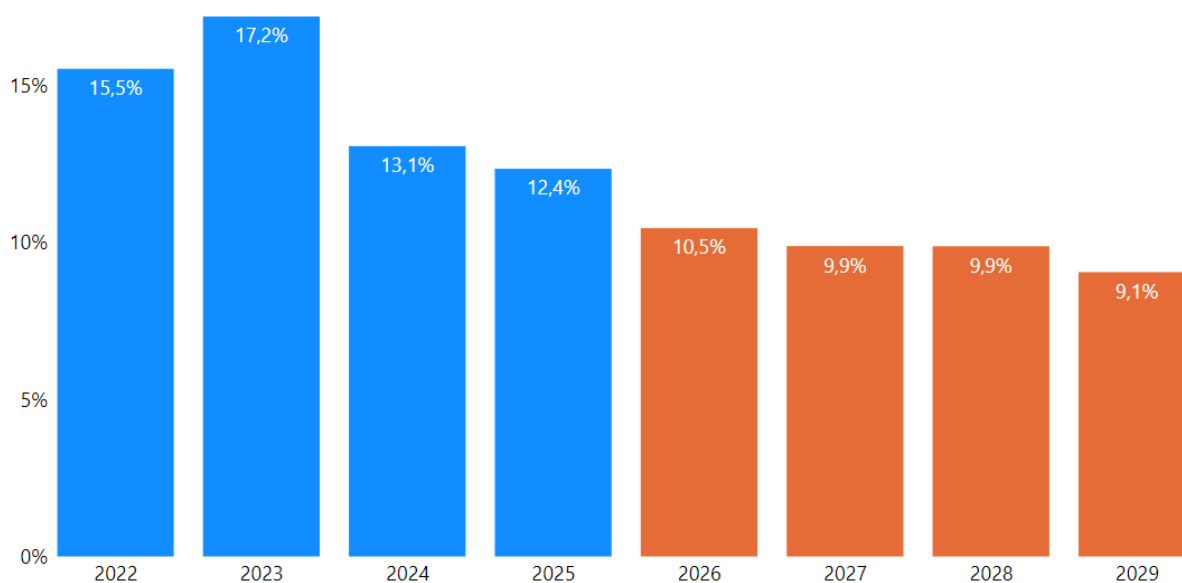

Tall i hele tusen	Saldo 31.12.2024	Omdisponering	Saldo 01.01.2025	Bruk	Avsetning	Saldo 31.12.2025
Utviklingsfond Søgne vgs - Tangvall	11 452		11 452		6 547	17 999
Fond stipend Sirdal vgs	100		100	50		50
Bufferfond fylkesting	340 779	-1 099	339 680	50 528	24 185	313 338
Sum disposisjonsfond	948 285	0	948 285	285 691	301 785	964 380

De største endringene er som følger:

- Områdene fond er redusert med 7,7 mill. kroner, knyttet til finansiering av en rekke prosjekter og satsinger
- Konesjonskraftfond er redusert med 4,4 mill. kroner
- Ekstraordinær utbetaling fra Konesjonskraft IKS er satt av til fond med 55,8 mill. kroner. Disse midlene er allerede disponert i handlings- og økonomiplan for 2026 - 2029.
- Museumsbygg er redusert med 23,1 mill. kroner, som delfinansierer museumshavn i Nodeviga
- Årsavslutningsfondet (mer- og mindreforbruk) er økt med 16,2 mill. kroner. Avsetningene er reduserer på skolene og politisk virksomhet, mens den er økt på samferdsel, bygg og tannhelse.
- Utviklingsfond for vedlikehold Tangvall videregående skole øker med 6,6 mill. kroner.
- Bufferfond fylkesting (reelle frie midlene) er redusert med 27,4 mill. kroner til 313,3. Fylkestinget planlegger for bruk av 182,6 mill. kroner i neste planperiode 2026- 2029, slik at prognose for fondet ved økonomiplanperiodens slutt er 130,7 mill. kroner.

Utvikling av disposisjonsfond i prosent av driftsinntekter

År	Regnska p 2022	Regnska p 2023	Regnska p 2024	Regnska p 2025	Øk.pla n 2026	Øk.pla n 2027	Øk.pla n 2028	Øk.pla n 2029
Disposisjonsfond i prosent av driftsinntekter	15,5 %	17,2 %	13,1 %	12,4 %	10,5 %	9,9 %	9,9 %	9,1 %

Landsgjennomsnittet blant fylkeskommunene lå i 2025 på 13,3 prosent. Tallene er hentet fra KS sin regnskapsundersøkelse.

Gjeldsgrad

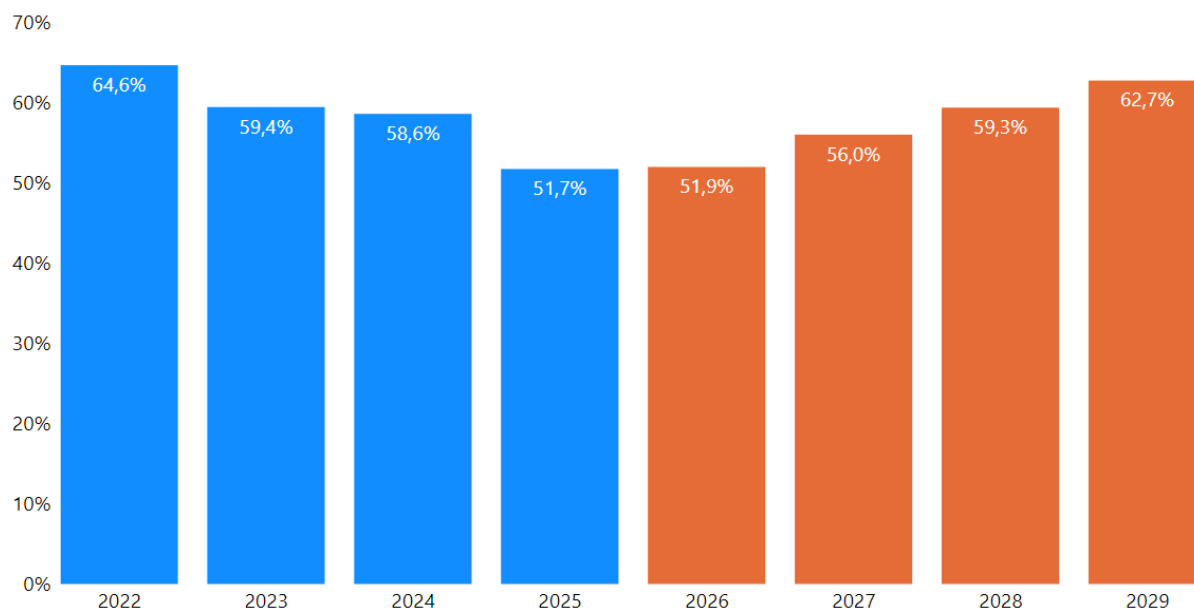
Måltallet beregnes av netto lånegjeld, og inneholder ikke lånegjeld til finansieringsordningen og videreutlån.

Lånegjelden bør over tid ikke øke raskere enn inntektene. I løpet av 2025 er det betalt 221 mill. kroner i avdrag, eksklusive lån til videreutlån. Per 31.12.2025 utgjør netto lånegjeld 4 033,5 mill. kroner, korrigert for lån til videreutlån og finansieringsavtalene med kommunene.

Gjeldsgraden ligger under fylkestingets vedtatte måltall på 65 prosent gjennom hele økonomiplanperioden. I løpet av 2025 har driftsinntektene vært høyere enn budsjettert, noe som bidrar til en lavere gjeldsgrad. Ved utgangen av 2025 er netto gjeldsgrad beregnet til 51,7 prosent av driftsinntektene.

I grafen under er det lagt til grunn at ubrukte lånemidler tas i bruk i 2026. Netto lånegjeld er korrigert for lån til videreutlån og finansieringsavtalene.

Netto lånegjeld i prosent av driftsinntekter

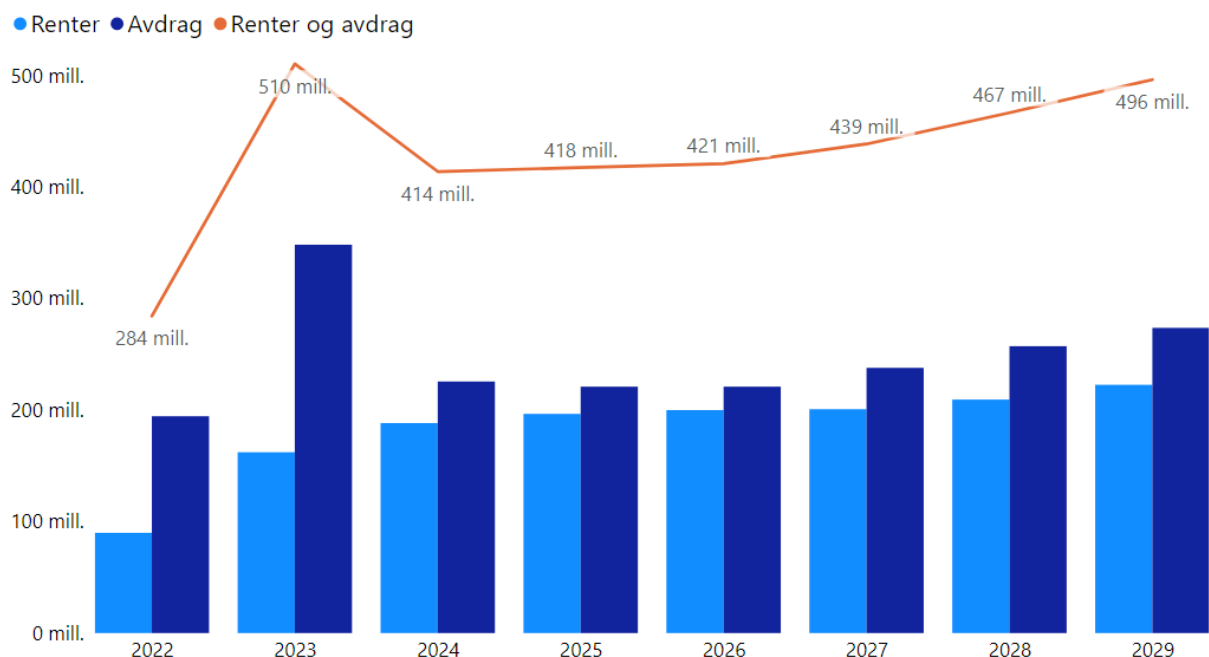

År	Regnskap 2022	Regnskap 2023	Regnskap 2024	Regnskap 2025	Prognose 2026	Prognose 2027	Prognose 2028	Prognose 2029
Netto lånegjeld i prosent av driftsinntekter	64,6 %	59,4 %	58,6 %	51,7 %	51,9 %	56,0 %	59,3 %	62,7 %

Landsgjennomsnittet blant fylkeskommunene lå i 2025 på 70,2 prosent. Tallene er hentet fra KS sin regnskapsundersøkelse

Fylkeskommunens handlefrihet påvirkes i betydelig grad av størrelsen på gjelden. Figuren under viser utviklingen i rente- og avdragsutgifter fram til 2025, samt de planlagte utgiftene i økonomiplanperioden. Rente- og avdragsutgiftene nådde en topp i 2023, hovedsakelig som følge av høyere avdragsbetalinger, med samlede kostnader på 510 mill. kroner. Videre er det lagt til grunn at kostnadene vil øke fra 418 mill. kroner i 2025 til 496 mill. kroner i 2029.

Budsjettet rente for 2026 forutsetter ett rentekutt, tilsvarende en reduksjon på 0,25 prosentpoeng i styringsrenten i løpet av året. Per nå er det imidlertid usikkert om et slikt rentekutt faktisk vil bli gjennomført i 2026.

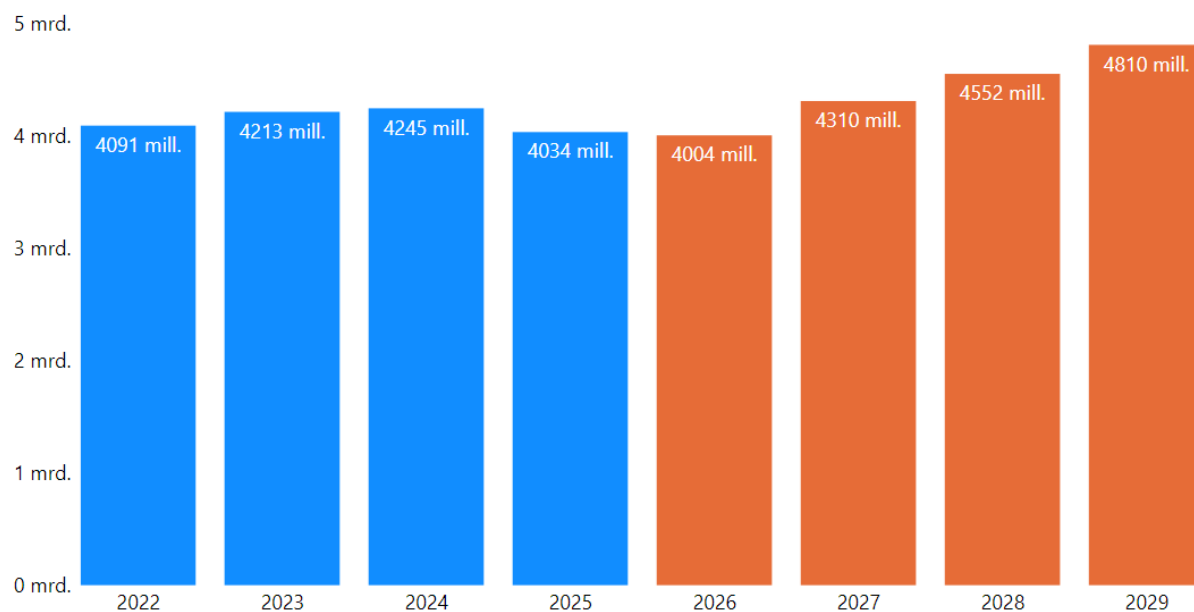

Mill. kroner	Regnskap 2022	Regnskap 2023	Regnskap 2024	Regnskap 2025	Prognose 2026	Prognose 2027	Prognose 2028	Prognose 2029
Renter	90	162	188	197	200	201	209	223
Avdrag	194	348	226	221	221	238	257	274
Renter og avdrag	284	510	414	418	421	439	467	496

Netto lånegjeld har blitt redusert med 57 mill. kroner i perioden 2022–2025. I den kommende planperioden legges det opp til økt låneopptak, samtidig som en høy grad av egenfinansiering videreføres for å holde lånegjelden innenfor de fastsatte måltallene.

Utvikling i netto lånegjeld

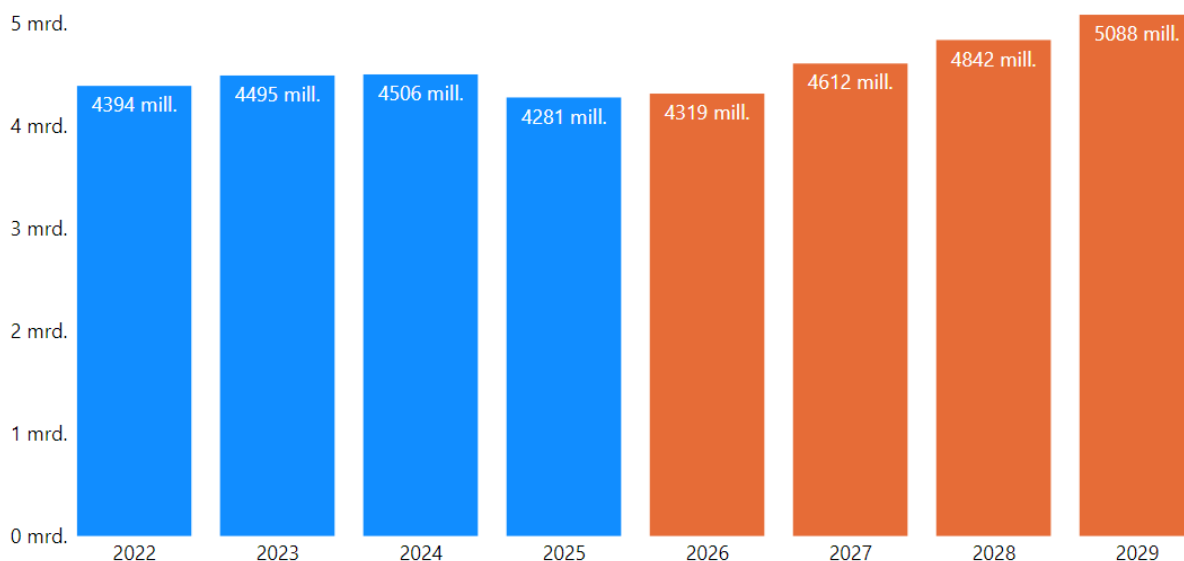

Mill. kroner	Regnskap 2022	Regnskap 2023	Regnskap 2024	Regnskap 2025	Prognose 2026	Prognose 2027	Prognose 2028	Prognose 2029
Netto lånegjeld	4 091	4 213	4 245	4 034	4 004	4 310	4 552	4 810

Brutto lånegjeld omfatter alle lån Agder fylkeskommune har tatt opp, inkludert lån knyttet til finansieringsavtaler og videreutlån.

Utvikling i brutto lånegjeld

Mill. kroner	Regnskap 2022	Regnskap 2023	Regnskap 2024	Regnskap 2025	Prognose 2026	Prognose 2027	Prognose 2028	Prognose 2029
Brutto lånegjeld	4 394	4 495	4 506	4 281	4 319	4 612	4 842	5 088

Balansen

Utviklingen i balansen er som følger:

Balansen	2022	2023	2024	2025
(beløp i mill. kroner)				
Anleggsmidler	13 535,8	14 212,7	14 876,9	15 725,8
- derav pensjonsmidler	3 124,8	3 415,4	3 623,2	4 352,4
Omløpsmidler	2 645,2	3 151,6	2 776,9	2 871,7
Sum eiendeler	16 181,0	17 364,3	17 653,8	18 597,6
Egenkapital	7 400,9	8 290,3	8 354,8	8 851,3
Langsiktig gjeld	7 896,4	8 108,8	8 401,4	8 697,1
- derav langsiktig lånegjeld	4 394,1	4 495,4	4 506,1	4 280,9

Balansen	2022	2023	2024	2025
- derav pensjonsforpl. m/arb.g.avg.	3 502,3	3 613,4	3 895,2	4 416,2
Kortsiktig gjeld	883,6	965,2	897,6	1049,1
Sum egenkapital og gjeld	16 181,0	17 364,3	17 653,8	18 597,6
Memoriakonto:				
- ubrukte lånemidler	14,9	196,3	250	235,8

Eiendeler og egenkapital viser en positiv utvikling i perioden fra 2022 til 2025, samtidig som gjeld inkludert pensjonsforpliktelsen øker.

Utviklingen i arbeidskapitalen sier noe om i hvilken grad fylkeskommunen er i stand til å møte sine kortsiktige forpliktelser. Arbeidskapital er definert som forskjellen mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld. Arbeidskapitalen har gått noe ned i 2025, og er ved årsslutt 1 822,6 mill. kroner.

AGDER
fylkeskommune

Agder fylkeskommune

Postboks 788, Stoa
NO-4809 Arendal

Besøksadresse Kristiansand:
Tordenskjolds gate 25

Org.nr.: 921 707 134
Bank: 3207.28.74993

Besøksadresse Arendal:
Ragnvald Blakstads vei 1

www.agderfk.no

